

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1[—], tanskoletne 2[—]; mesečna naročnina Din 20[—], za tujino 30[—]. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo
Oglas po tarifi in dogovoru.

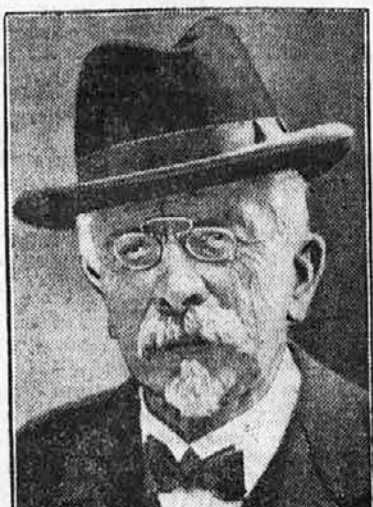
Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-63.
Podružnice v Mariboru, Aleksandrova cesta 51, 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 129

Ljubljana, torek, dne 9. junija 1931

Leto II.

Renkin

Renkin, vodja belgijskih katoličanov, je po odstopu prejšnjega ministrskega predsednika Jaspar-a sestavil novo vlado v Belgiji.

Volitve za senat v Romuniji

Bukarešta, 7. junija. AA. Rador poroča: Danes so se v popolnem miru izvršile volitve 71 senatorjev. Volilna lista narodne unije je dobila veliko večino in bo imela 60 poslancev. Narodna kmetijska stranka jih dobi 8, disidenti liberalcev Georgeja Bratiana 1, neodvisni pa 2.

Prepoved termske kupčije z žitom na Ogrskem

Budimpešta, 8. junija. AA. Trgovinsko in poljedelsko ministrstvo namerava prepovedati termsko trgovino z žitom. S tem ukrepom naj bi vlada olajšala vnovčitev letošnje žetve. Žitni trgovci so mnenja, da bo to prvi ukrep k žitnemu monopolu.

»Pot nazaj« v Italiji prepovedan

Rim, 8. junija. AA. Italijanska vlada je prepovedala drugo Remarqueovo knjigo »Pot nazaj«. Ta čin je vzbudil v političnih krogih veliko začudenje.

Nemčija varčuje

Berlin, 8. junija. AA. Listi priobčujejo podrobne komentarje o pravkar izdanih ukrepih državne vlade za omiljenje položaja državnih financ. Kakor je znano, je vlada s temi ukrepi znižala plače uradnikov in namestencev, omejila socialne dajatve itd. Listi so mnenja, da so bila s tem narodu naložena nova bremena. »Vossische Zeitung« prihaja do zaključka, da so ti ukrepi napram obtemu političnemu položaju vendarle manjše zlo in da jih je treba zato izpolniti.

»Vorwärts« soglašajo s apelom državne vlade na upniške države. Ostro pa obsoja socialne ukrepe in pravi, da je v vladi zavladal protisocialen duh.

Spor med Vatikanom in Litvo

Kovno, 8. junija. AA. Litovska vlada je izgnala nuncija Bartolinija. Vlada mu je v izgonnem odloku prepovedala, da potuje do nemške meje z železnico. Zato je nuncij Bartolini s svojim namestnikom Faiduttijem odpotoval v Eydutahnem v avtomobilu.

Rim, 8. junija. n. Izgon papeškega nuncija mons. Bartolinija iz Litve je izzval v vatikanskih krogih veliko ogorčenje še prav posebej, ker je ta incident edinstven v zgodovini vatikanske diplomacije. Vendar pa prelom odnosov med Vatikanom in Litvo ni bil nepričakovan. Ze nekaj mesecev so bili odnosi med litovsko državo in katoliško cerkvijo zelo napeti. Nova litovska vlada pod vodstvom Smetona je zavrnila konkordat, ki ga je zaključila lanske leto prejšnja vlada. Pogajanja za ureditve tega spora so tekla že dva meseca. Mons. Bartini je odpotoval v Rim, kjer se je dolgo zadržal. Pred dvema tednoma je nenadoma odpotoval iz Rima litovski poslanik pri Vatikanu. To je bil prvi znak, da se bodo odnosi med cerkveno državo in Litvo prekinili. Na poslednjem incidentu samem je končno čudno le to, da litovska vlada ni ob pravem času odpovedala statuta, nego je nuncija enostavno izgnala iz Kovna. Pravijo, da je litovska vlada storila to zaradi tega, da bi preprečila eventualne demonstracije katoliške javnosti v Litvi.

Potres v Angliji in Belgiji

London, 8. junija. AA. Včeraj zgodaj zjutraj so zabeležili v južnovzhodni in južozapadni Angliji močne potresne sunke. Potres so čutili tudi v Belgiji, kjer je povzročil v Bruslju in v več drugih mestih precejšnjo paniko. Potres je trajal približno pol ure.

Pariz, 7. junija. AA. Davi so zabeležili v severni Franciji močne potresne sunke. V mestu Lille in v okolici so prebivalci v velikem strahu zbežali na ulice. Potres je spremljalo strahovito podzemsko bobnenje. Poročilo iz Londona pravi, da so čutili potres tudi v raznih angleških krajih.

Od Zagreba do Karlovca

Nj. Vel. kralj nadaljuje svoje potovanje - Od Siska do Karlovca - Navdušeni sprejemi

Glina, 7. junija. Danes ob tričetrt na 9. je prispel Nj. Vel. kralj iz Zagreba v Sisko. V imenu meščanov Siska in okoličin je pozdravil Nj. Vel. kralja veleindustrialec in banski svetnik Teslić, ki je v svojem govoru naglasil, da je prebivalstvo srečno, da more pozdraviti v svoji sredi svojega kralja Združitelja in Osvoboditelja. Nato je Nj. Vel. kralj v spremstvu odličnikov in g. Teslića stopil iz sijajno okrašene postaje, kjer mu je prebivalstvo pripravo veličasten sprejem. Navdušenje množice je bilo nepopisno.

Pred postajo je stal velik slavalok z napisom: »Živel kralj Jugoslavije!« Med burnimi vzkliki ljudstva je Nj. Vel. kralj sedel v avto. Po ulicah so se bile množice zgostile v širok špalir.

Tako je prispel Nj. Vel. kralj s svojim spremstvom do Gajeve ulice. Tam sta stala dva slavaloka z napisom: »Živel kralj Aleksander!« Pred slavalokom so se bili zbrali zastopniki oblasti in korporacij, ki so svojega vladarja burno in navdušeno pozdravljali. Nj. Vel. kralj je nato stopil iz avtomobila in predenj je prišel mestni načelnik Mihelčič, da ga pozdravi. V svojem govoru je dejal, da je presrečen, da more v svojem mestu pozdraviti svojega vladarja. To je najradostnejši dan njegovega življenja. Isto mora reči tudi o prebivalstvu, ki je svojemu vladarju hvaležno za vse velike dobrote, ki jih izkazuje narodu s svojo veliko očetovsko skrbjo.

Nj. Vel. kralj je nato peš krenil po Gajevi ulici in se razgovarjal z navzočimi meščani in kmeti. Tako je prišel do nadaljnjih treh slavalokov. K vladarju je pristopilo mnogo kmetov in mu zaupljivo in iskreno pripovedovalo o svojih prilikah.

V Petrinji

Petrinja, 7. junija. Prihod Nj. Vel. kralja v Petrinjo je bil triumfalen. Obkraj kraljevega avtomobila je jedzila kmetijska konjenica, ki je spremljala svojega vladarja v mesto. Mnogoštevilna društva in korporacije, Sokol, šolarji in gasilci so napravili gost špalir. Pred Nj. Vel. kralja je stopil svetnik svetovalec Stazić in pozdravil vladarja. V svojem govoru je naglašal brezkončno ljubezen in zvestobo prebivalstva do svojega vladarja, ki izkazuje tako veliko očetovsko ljubezen za narod in domovino. Nj. Vel. kralj se mu je ljubeznjivo zahvalil in nato stopil med kmete, s katerimi se je pristrčno razgovarjal.

Nato je Nj. Vel. kralj stopil v mestno hišo, kjer mu je načelnik mesta predstavil občinske zastopnike.

Na pragu mestne hiše je stopila k Nj. Vel. kralju starka Marija Markovičeva in prosila vladarja za podporo. Nj. Vel. kralj je ljubeznjivo odgovoril, naj napravi pismo prošnje. Nato se je med burnim in navdušenim vzklikanjem množice pristrčno poslovil in sedel v avtomobil.

Od Gore preko Marinbroda v Prekope

Gora, 7. junija. Semkaj je prispel Nj. Vel. kralj s svojim spremstvom ob pol 11.

uri dopoldne. Ljudstvo je bilo navdušeno, da vidi v svoji sredi svojega vladarja, ki se je ljubeznjivo razgovarjal s kmeti, nato pa je med navdušenim vzklikanjem in pozdravljanjem nadaljeval pot.

V Gori je Nj. Vel. kralj stopil tudi v hišo, v kateri je bival njegov oče kot Peter Mrkonjić. Potem je stopil v avto in nadaljeval pot proti Glavini, kjer se je pomudil kakih 20 minut.

Tu je hči pokojnega dobrovoljca Pokrajca izročila Nj. Vel. kralju lep šopek cvetic. Nj. Vel. kralj se je z njo ljubeznjivo razgovarjal in se ji zahvalil. Nato je stopil med ljudi in se razgovarjal s Sokoli in dobrovoljci, ki jim je dal roko in vprašal, koliko jih je.

»Vsega skupaj nas je dvajset,« je odgovoril neki dobrovoljec.

»E, alal vam vraga!« je nato odgovoril kralj.

Marinbrod, 7. junija. Tudi tu je bil postavljen velik slavalok, okoli njega pa so se zbrali kmetje in šolski otroci. Nj. Vel. kralja je pozdravila učiteljica Dragica Ivčević. Nj. Vel. kralj se je za pozdrav zahvalil in se z njo ljubeznjivo razgovarjal.

Prekopa, 7. junija. Okoli lepega slavaloka se je zbrala domala vsa vas in ljudstvo je z velikanskim navdušenjem pozdravilo Nj. Vel. kralja, ko se je tam ustavil. V njihovem imenu je izpregovoril kmet Jure Alegić, ki je Nj. Vel. kralju izrekel dobrodošlico. Vladar se je ljubeznjivo razgovarjal s kmeti, nato pa je med vzklikanjem množice nadaljeval pot.

Od Topuskega preko Čemernice in Vrginmosta do Tušiloviča

Topusko, 7. junija. Semkaj je prispel Nj. Vel. kralj ob 12:15. Sprejem je bil posebno lep in pristrčen in so se ga udeležile velike množice ljudstva. Nekaj kilometrov za Topuskom so vladarju priredili v gozdu kosilo.

Čemernica, 7. junija. Semkaj je prispel Nj. Vel. kralj okoli 14:30. Sprejem je bil veličasten. Vladarja je pozdravil banski svetnik Krkul in za njim župnik Bogdan Opačić. Vladar si je ogledal cerkev in se vpisal v njen letopis. Pri sprejemu se je opazilo zlasti veliko število kmetijskih Sokolov. Nj. Vel. kralju je neka deklica predala šopek cvetic, nakar je med burnim vzklikanjem nadaljeval pot.

Čemernica-Vratnik, 7. junija. Nj. Vel. kralj je prispel semkaj ob 15. V imenu množice, ki je vladarja navdušeno pozdravljala, je izpregovoril župnik Stevan Čurčić, ki je obenem tudi starešina kmetijskega Sokola. Vladar se je razgovarjal s Sokoli in vprašal, ali je kaj dobrovoljcev. Da, so mu odgovorili, Vaso Milčič, Veličanstvo.

»Ajde, da ga vidim!« je odgovoril kralj. Tedaj je stopil k njemu logar Vaso. Vladar se je z njim dolgo in pristrčno razgovarjal, nato pa se je med navdušenimi vzkliki in pozdravi ljudstva poslovil in nadaljeval pot.

Virgin most, 7. junija. Ob 15:15 je zbrala množica, ki je bila jako pestra, zagle-

dala avto, v katerem se je vozil Nj. Vel. kralj in ga je jela z burnimi vzkliki pozdravljati. Ko se je avto ustavil, je stopil pred Nj. Vel. kralja načelnik Pera Črevar in izrekel v imenu ljudstva zahvalo, da je prišel obiskat svoje zveste. Navdušene množice so burno sprejele njegov govor. Nato je starešina kmetijskega Sokola dr. Rudolf Čop predal poročilo o delovanju Sokola, neka deklica pa je Nj. Vel. kralju izročila lep šopek cvetic. Med burnim pozdravljanjem je nato vladar nadaljeval pot proti Vojšnji Gornji, kamor je prispel ob 15:25. Tudi tu ga je pozdravil ob vhodu velik slavalok. V imenu ljudstva je Nj. Vel. kralja nagovoril kmet Jovan Korač in se Nj. Vel. kralju zahvalil za vse, kar je storil za narod in domovino.

Vojnić, 7. junija. Semkaj je prispel Nj. Vel. kralj ob 15:40. V mestu je bil postavljen lep slavalok z napisom: »Zdravo kralj!« Na velikem trgu se je zbralo nekaj tisoč kmetov iz vse okolice, ki so vladarja pozdravljali z velikanskim navdušenjem.

Na poti v Tušilovič so ljudje prihajali z zastavami pred avtomobil Nj. Vel. kralja in ga navdušeno pozdravljali, toda zaradi pomanjkanja časa vladar ni mogel stopiti iz avtomobila in je nadaljeval pot.

Tušilovič, 7. junija. Ob 16. je Nj. Vel. kralj prišel s svojim spremstvom. Veliko število kmetov je po vsej cesti napravilo širok špalir. Med burnim vzklikanjem in pozdravljanjem je pristopil k vladarju mestni načelnik Vladimir Dešurić in mu izrekel v imenu ljudstva dobrodošlico. Za njim je Nj. Vel. kralja pozdravil voditelj kmetijskega Sokola učitelj Skakavec. Nj. Vel. kralj se je pristrčno razgovarjal z njim in s kmeti in nato med burnim pozdravljanjem nadaljeval pot v Cerovac, kjer ga je takisto sprejela mnogoštevilna množica kmetov in šolskih otrok s kmetijsko konjenico, ki so napravili gost špalir. Ves okraj je bil v zastavah. Zaradi prekratkega časa se Nj. Vel. kralj ni mogel ustaviti in je počasi vozeč se nadaljeval pot proti Karlovcu, kamor je prispel ob 16:25.

Sijajen sprejem v Karlovcu

Karlovec, 7. junija. Na meji Karlovca je bil na mostu čez Mrežnico postavljen prvi slavalok z dobrodošlico Nj. Vel. kralju. Ves most je bil posut s travo in cvetjem, da je bil videti, kakor da bi bil pokrit s prekrasno preprogo. Prav tako je bil okrašen tudi most čez Korano, kjer so se postavili v špalir šolski otroci, Sokoli, zastopniki društev in korporacij.

Med nepopisnim vzklikanjem in navdušenjem se je Nj. Vel. kralj peljal v mesto. Pred Zorindomom je godba zasvirala himno, nato pa je mestni načelnik dr. Steinfeld s pristrčnimi besedami pozdravil Nj. Vel. kralja in mu izrekel dobrodošlico. Nato je neka triletna deklica deklamirala vladarju prigodno pesem. V slavnostni dvorani Zorindoma so potem Nj. Vel. kralju predstavili vse ugledne osebnosti Karlovca, v prvi vrsti mestne zastopnike, banske svetnike, Sokole, zastopnike oblasti itd. Nato se je Nj. Vel. kralj podpisal v spominsko knjigo mesta Karlovca.

Sredi burnega navdušenja je nato vladar krenil skozi mesto in nadaljeval pot proti Draganiću, kjer se je zbrala velika množica kmetov. V njihovem imenu je vladarju izrekel dobrodošlico načelnik Toma Domladovac. V svojem govoru je obljubil, da bo narod čvrsto sledil poti Nj. Vel. kralja in vedno stal za njim. Nato je neki mlad Sokolić izročil Nj. Vel. kralju krasen šopek črnih rož in mu poljubil roko. Vladar se mu je zahvalil in se nato sredi navdušenih ovacij odpeljal dalje proti Jastrebarskemu. Tudi tu se je bila zbrala zelo velika množica ljudstva iz kraja in okolice. Med viharim vzklikanjem se je nato vladar poslovil od ljudstva in krenil nazaj proti Zagrebu. V vseh krajih ob cesti, kjer je vozil kraljev avto, na vsej poti od Jastrebarskega pa do Zagreba, so se sponatano zbirali ljudje in z burnimi vzkliki dajali duška svoji ljubezni do vladarja.

Okoli tričetrt na 7. zvečer se je Nj. Vel. kralj vrnil v Zagreb in se takoj odpeljal na dvor.

Nj. Vel. kralj in kraljica prihajata na teniški turnir Bukarešte z Zagrebom.

Sestanek v Chequersu

Nemške državne finance so v vedno obupnejšem stanju in vlada gospoda dr. Brüninga se mora zatekati že k najradikalnejšim odredbam in vendar še ni gotovo, če bo mogla najti rešitev iz teže, že skoraj obupno težke situacije. Nemški državni in finančni pa že celo pravijo, da sploh ni rešitve, če se ne olajša Nemčiji reparacijsko breme ali če se ji ne dovoli vsaj moratorij pri plačevanju reparacijskih plačil. Revizija Youngovega načrta in s tem reparacij pa je mogoča le s pristankom zaveznikov in to je oni veliki vzrok, da je prišlo do sestanka v Chequersu.

Po soglasnih časopisnih vesteh ima ta sestanek samo informativen pomen in angleški ter nemški državni si naj enkrat prijateljsko povedo, kar jim teži srce. Na ta način naj se situacija razčisti, da se bo jasno videlo, kje je mogoče že takojšnji sporazum in kje je sporazum sploh nemogoč. Jasno pa je, da se iz teh informativnih razgovorov pa mora razviti nekaj več in da bo sestanek v Chequersu na vsak način imel svoj pozitiven uspeh. Že samo to, da se prvič po vojni razgovarjajo v prijateljskem tonu angleški in nemški državni, že v tem je označena izredna važnost sestanka. Ta pa se more še silno povečati v hipu, ko bodo informativni razgovori pokazali prve obrise možnega skupnega dela. Tedaj pa se bo pričel kar sam od sebe ustvarjati novi politični program evropske in tudi svetovne politike in Nemčija se bo morala odločiti, če se nasloni na dežele zapadne demokracije ali pa upa na glavni dobitek, ki ga naj prinese družba s sovjetsko Rusijo. Poleg tega velikega programa, ki je pesem bodočnosti, pa se bodo obravnavala v letni rezidenci angleškega ministrskega predsednika tudi čisto aktualna vprašanja današnje zunanje politike in ni izključeno, da se bo tudi za velik del njih našla ugodna rešitev.

Toda le v enem pogledu. Predvsem je že danes jasno, da ne more Nemčija računati na prav noben uspeh, če bi slavila svoje karte na nesoglasja med bivšimi zavezniki. Na krvavih poljanah utrjena vez je še vedno tako močna, da ne pripušča nobene takšne špekulacije. Vse kaže, da je dr. Brüning tudi veliko preveč preudaren politik, da bi zapravljaj čas s tako pogrešnimi računi.

Prav tako pa je jasno, da je spoštovanje mirovnih pogojev eden temeljnih pogojev za vsak sporazum. V začetku svetovne vojne tako lahkomišljeno izrečena beseda, da so mednarodne pogodbe le krpa papirja, ta beseda se ne sme nikdar več nekaznovano ponoviti. Pošteni sporazumi — in samo ti nekaj veljajo — so mogoči le med ljudmi, ki spoštujejo svoj podpis in ki drže dano besedo. To velja za posameznike prav tako, ko za države in zato vzbuja vsaka akcija proti mirovnim dogovorom takojšnje nezaupanje.

In reči treba, da je v Nemčiji dokaj strank, ki se na vse mogoče načine trudijo, da ohranijo to nezaupanje in da ga po možnosti še povečajo. V istem hipu, ko sta odpovala nemška državna dr. Brüning in dr. Curtius v London, je »Stahlhelm« priredil velikansko demonstracijo za ono predvojno Nemčijo, ki je s svojim šovinizmom in imperializmom zagnala svet v krvavi metež. In da bi se namen te predvojnne manifestacije še bolj ponazoril, je nastopal med glavnimi akterji tudi bivši Kronprinz, ki je pri tej priliki pozabil na svojo slovesno dano besedo ob povratku v Nemčijo, da se ne bo več vtičal v notranje politično življenje Nemčije.

Političen razvoj v Nemčiji danes še ni dovršen in zaporedoma so napredovali pri volitvah oni elementi, ki bi kar jutri najraje pričeli z novo vojno. Vse zaupanje in vsa čast, kakor so bili pokojni nemški državni Rathenau, Stresemann in drugi ter kakor je sedanjí kancler dr. Brüning, toda kdo ve, če ne bodo eno prihodnjih vlad že sestavljali možje skrajne desnice, ki so napisali na svoj prapor kot glavno geslo: revanšo do zadnjega moža!

Zato morajo biti bivši zavezniki previdni in zato ne more imeti sestanek v Chequersu tako dolgo nobenega pravega uspeha, dokler ne bo Nemčija prepričala svet o svoji dobri volji, da za vedno likvidira z vsemi imperijalističnimi stremljenji predvojne Nemčije.

Sestanek v Chequersu je zato le uvod, ali uvod k velikemu in zgodovinskemu sporazumu evropskih narodov, ali pa začetek še bolj poostrene zunanje politične situacije v Evropi. Samo od nadaljevanja, ki ima slediti Chequersu v Nemčiji, je odvisno, kateri od obeh uvodov se pričneja.

Konferenca v Chequersu

Težaven gospodarski položaj v Nemčiji in v Angliji — Za rešitev krize je potrebno sodelovanje vseh vlad

London, 8. junija. AA. Razgovore med nemškimi in angleškimi državni, ki so jih pričeli v Chequersu v soboto, so nadaljevali včeraj. Ministrskega predsednika Macdonalda sta spremljala zunanji minister Henderson in trgovinski minister Graham. Državniki so razpravljali o hudi gospodarski krizi, ki je zajela Nemčijo in druge industrijske države. Nemški ministri so poudarjali težak gospodarski položaj v Nemčiji in potrebo, da se ji priskoči na pomoč. Angleški ministri so naglašali mednarodni značaj sedanje gospodarske krize in njen poseben vpliv na Anglijo.

Snoči so objavili v Chequersu komunikate, ki pravi, da je rešitev sedanje gospodarske krize odvisna od mednarodnega sodelovanja.

V tem duhu bosta skušali vladi v tesnem sodelovanju z drugimi državami rešiti sedanjo gospodarsko krizo.

London, 8. junija. AA. Davi je sprejel angleški kralj nemškega kancelarja Brüninga in zunanjega ministra Curtiusa v avdicijci v buckinghamški palači. Pozneje sta bila gosta na banketu v angleško-nemškem društvu. Banketu je predsedoval lord Reading. Popoldne bosta nemška ministra sprejela v kraljevem inštitutu za mednarodna vprašanja. Nocoj pa bo banket v nemškem poslaništvu.

Ministra odpočujeta iz Londona jutri zjutraj.

London, 8. junija. AA. Reuter poroča: O razgovorih, ki se vrše v Chequersu med nemškimi in britanskimi državni, je izšlo uradno poročilo, da se je na tem sestanku v Chequersu razpravljalo o vprašanju težkega gospodarskega

položaja v Nemčiji. Britanski državni, pravi to poročilo, so naglasili splošno gospodarsko krizo, ki je zavladovala na vsem svetu, in tudi na posledice te krize v Veliki Britaniji. Delegati obeh držav so se sporazumeli, da je treba razen narodnostnih ukrepov, ki jih bo treba storiti za ublažitev krize, storiti tudi še druge stvari, da se zagotovi mednarodna pomoč. Nemška in britanska vlada bosta zato delali na tem, da premagata krizo s sodelovanjem z drugimi vladami.

Pariz, 8. junija. d. Francoski listi se podrobno bavijo z razgovori v Chequersu. Sauerwein pravi v »Matin«, da v Chequersu, kakor se zdi, ni bilo v političnem tehničnem oziru prav nič odločenega. Počakali bodo najbrž na konec potovanja ameriškega državnega tajnika Stimsona in potem šele načel vprašanje reparacij in vojnih dolgov. Glede na bodoči razvoj si je hotela nemška vlada zagotoviti moralčno in politično podporo Londona in angleška delavska vlada ji že po svojih tradicijah pač ni odrekla svoje podpore, vendar pa se ni ni preveč vezala. Če pa že angleške simpatije nemških blaginje ne bodo neposredno napolnile z gotovim denarjem, bi bilo vendar nevarno, pomen teh simpatij podcenjevati.

London, 8. junija. d. V diplomatskih krogih so na splošno mnenja, da pri posvetovanjih v Chequersu niso nič končno veljavnega sklenili. Pravijo, da so zaradi tega v neslužbenih nemških krogih nekoliko razočarani. Iz vsebine komunikate sklepajo, da sta dr. Brüning in dr. Curtius zahtevala olajšanje sedanje sistema plačevanja reparacij.

Jugoslovanski bojovníki v Franciji

Sijajen sprejem v Parizu — Navdušeni govori — »Prirodna sila Jugoslavije naj se združi s francosko inteligenco in delavnostjo«

Pariz, 7. junija. AA. Včeraj je federacija bivših francoskih bojovníkov priredila svojim jugoslovanskim bratom v orožju velik banket, ki mu je predsedoval minister Champetier de Ribes. Banketa se je udeležilo okoli 700 ljudi in je ves čas sviral godba 7. pešpolka.

V začetku banketa je minister de Ribes dvignil čašo in nazdravil Nj. Vel. kralju Aleksandru, kar so vsi prisotni sprejeli z burnim aklimiranjem. Nato je pozdravil ministra Spalajkovića kot velikega prijatelja francoskega naroda in za njim še druge navzoče jugoslovanske odličnike. Njegov govor je bil sprejet z burnimi ovacijami.

Nato je predsednik FIDAC-a Herault opravil čel nekatere odsotne funkcionarje in pozdravil jugoslovanske delegate in zastopnike, posebno ministra dr. Spalajkovića. Nato je sporočil pozdrav francoskemu znanjenu ministru Briand, kar so navzoči sprejeli z navdušenimi vzkliki. Potem je pozdravil prisotne francoske odličnike, med njimi generala Henryja in odvetnika Giffierja. Posebno prisrčno je pozdravil narednika gospo Milinko, kar so navzoči sprejeli z burnim pritrdjevanjem. Govornik je med drugim dejal:

»Danes slavimo nov datum francosko-jugoslovanskega prijateljstva. S pieteto se spominjamo vašega trpljenja, ki ga ne bomo nikoli pozabili. Ne bomo pozabili onih, ki so se borili na Kajmakčalanu in so tako utrlj pot zmagi. Gg. Čeda Mihajlović in Radosavljević sta živa vez med Francijo in Jugoslavijo. Dalje je obujal spomine na sprejem vzhodnih bojovníkov v Jugoslaviji. Naglašal je sorodnost obeh narodov in sličnost njunih značajev.«

Blamaža dunajske policije

Bratislava, 8. junija (o). »Narodny dennik«, organ Kramave stranke v Bratislavi, prinaša pod naslovom »Brezuspešen napad Dunaja na dober glas Jugoslavije« sledeči članek: Na osnovi raznih prišepetavanj iz krogov hrvatske monarhistične emigracije je dunajska policija izkonstruirala kazensko razpravo proti trem Hrvatim, ki so jih obtožili, da so hoteli umoriti hrvatskega emigranta Perčeca na Dunaju. Ta je bil zaradi svojega pridravnega delovanja obsojen na smrt in kontumaciam. Ko so bili omenjeni trije Hrvati pred nekaj meseci aretirani, je dunajska policija dala listom informacije, da so »priljavili atentat na Perčeca, ki ga je baje pripravila zagrebška policija, katera je celo podpirala atentatorje. Iz tega se je nato na Dunaju izcimila prava karavana proti Jugoslaviji. Ta kampanja naj bi prikrla dejstvo, da hrvatski monarhistični emigranti na Dunaju kujejo zarote proti Jugoslaviji in uživajo naklonjenost avstrijskih oblastev, zlasti policije. Proti trem Hrvatim naj bi služilo kot dokaz dejstvo, da so pri njih našli orožje in da so dalj časa stala pred hišo, kjer stanuje Perčec. Seveda je moralo dunajsko sodišče obtožence oprostiti. S tem je padla tudi obtožba, ki jo je dunajski tisk več dni širil proti Jugoslaviji. Dunajska policija je na ta način blamirana. Kakor smo izvedeli, bo imela ta njena blamaža tudi svoj diplomatski epilog. Za pametne ljudi v Avstriji bi moralo to biti pouk. Vsi različni dunajski emigranti iz Jugoslavije in češkoslovanske, ki na Dunaju »ovarjajo« proti slovenskim sosedom Avstrije, imajo pri dunajski policiji močno zaščito in protekcijo. Pod to zaščito pa si dovoljujejo vse. Skrajni čas je, da Avstrija, če že nudi tem ljudem azil, ukrene potrebno, da jim onemogoči politične intrige in pustolovščine. To bi morala biti prva skrb dunajske policije, ne pa, da jim pomaga pri pripravljanih protiravnih dejanjih proti slovenskim sosedom Avstrije.

Dr. Anton Korošec v Romuniji

Beograd, 8. junija. k. Dr. Anton Korošec je odpoval v kopališče Hercules v Romuniji, kjer se bo nekaj dni zdravil.

Premestitve v prometni službi

Beograd, 8. junija. AA. S sklepom prometnega ministra so premeščene pošto-telegrafsko-telefonske uradnice na lastno prošnjo: v Ljubljano Marija Režić, 9. skupina, iz Murske Sobote, in Josipina Mežik iz 9. skupine, v Šmartno ob Paki pa Hedviga Edere iz 10. skupine iz Celja.

Zagrebski proces

Zagreb, 8. junija. k. Proces proti Hraniloviću in tovarišem traja že 27 dni. Pri današnjem razpravi so bili na dnevnem redu akti o izpovedih raznih prič in obtožencev pred policijo. Čitali so izpovedi obtožencev Stjepana Kristinovića in Javorja, priča strážnika Mikšića, Kristojaka, Bzika, Luke, Petra in Josipa Markulina. Sledil je odmor, po katerem so branitelji predlagali, naj se zaslišijo še 3 priče in konfrontirajo s pričo Mikšićem. Državni tožilec se je postavil proti temu predlogu, češ da so vse okoliščine, o katerih bi govorile predlagane priče, že dovolj pojasnjene. Nato so prečitali izpovedi orožniškega narednika in kaplarja, ki sta službovala na mostu med Reko in Sušakom ob času, ko sta Babić in Pospisil zbežala preko meje, za tem izpovedi dr. Debelića o obtoženem Lorkoviću, ki je prav tako zbežal v inozemstvo. Sledilo je čitanje Starčevićevega pisma in članka, ki ga je v »Hrvatskem Pravcu« objavil dr. Budak in bil zato obsojen na 2 meseca zapora, in končno pismo, ki ga je Glad poslal Horvatu.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 8. junija (d). Spreminjajoča se oblačnost, na jugu pretežno jasno, na severu tu in tam plobe in živahen zapaden veter; temperatura malo spremenjena.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo v domačih rokah

Na Dunaju je bila v soboto med zastopniki »Creditanstalt für Handel und Gewerbe« ter zastopniki skupine naših domačih denarnih zavodov ter industrialcev podpisana pogodba, po kateri pride ves večinski paket delnic Ljubljanskega Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo z vsemi večinskimi delnicami velikih njenih industrij v Dravski banovini v last jugoslovanske pogodbenne skupine. Delnice so bile kupljene po tečaju 200, ki odgovarja njih notranji vrednosti. Pogodba je že pravomočna in je s tem prešel eden največjih denarnih zavodov v Sloveniji v domače roke. Zato bo tudi temu primerno spremenjen upravni svet in nadzorstvo zavoda.

S prehodom Kreditnega zavoda v domače roke je storjen velik korak naprej na polju naše gospodarske osamosvojitve. Kajti ni postal naš samo eden največjih denarnih zavodov, temveč tudi vse velike industrije, na katere ima Kreditni zavod merodajen vpliv. Te industrije so za vse gospodarstvo Dravske banovine največje važnosti in naravnost narodna in državna potreba pa je nastala, da pride Kreditni zavod z vsemi svojimi industrijami v narodne roke, ko je postala gospodarica v Creditanstaltu avstrijska vlada. Jugoslovanski listi, vsem na čelu »Jugoslovanski Lloyd«, so to tudi takoj z vso energijo zahtevali in za njih zahteva je sedaj v polni meri izvršena.

Ni bila lahka naloga rešiti vsa vprašanja, ki so bila v zvezi z nakupom tako velikega podjetja, toda dobra volja je v primeroma kratkem času premagala vse težave. Na inicijativo bana dr. Marušića se je ustanovila posebna skupina naših denarnih zavodov ter vodilnih industrialcev, ki je izvedel vso akcijo in podpisal pogodbo. Med denarnimi zavodi pripada glavna udeležba Banovinski hranilnici in ljubljanski Mestni hranilnici. Preskrbljeno pa je tudi, da bo popolnoma varovana kontinuiteta v Kreditnem zavodu, kar je tudi največje važnosti.

Samo pozdraviti je, da je prišel tudi Kreditni zavod s svojimi industrijami v domače roke, kar bo brez dvoma v največjo korist vsemu gospodarstvu v Dravski banovini.

Nov gradbeni zakon

Beograd, 8. junija. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za zgradbe po zaslišanju predsednika ministrskega sveta podpisal v Zagrebu gradbeni zakon. Ta zakon kot splošni okvirni zakon vsebuje splošne predpise, ki veljajo za vso državo ter navodila, kako se bodo na osnovi tega zakona izdelali potrebni gradbeni predpisi in pravilniki za vsa mesta in za vse kraje. Ti predpisi in pravilniki naj dobijo zakonito moč.

Zakon ima štiri dele: Prvi del določa predpise za mesta in trge, drugi za vasi, tretji za industrijske in rudarske naselbine, kopališča, zdravilišča, klimatične in turistične kraje, četrti del pa vsebuje prehodne in končne določbe.

Prvi del zakona vsebuje 1. splošne odredbe, 2. urejuje osnove, na katerih naj se izdelajo regulacijski načrti, gradbeni načrti ter odredbe o postopku izdelave le-teh, 3. urejetev predpisov, ki se tičejo gradbenih rajonov, gradbenih con, zaščitnih predpisov, nasadov, namakanja, arhitektonskih zgradb, notranjih zgradb, 4. predpise higijenskega značaja za poedine zgradbe, 5. tehnične predpise glede gradbenega materiala in zidanja zgradb, 6. urejetev zemljišč na katerih se gradi, predpise glede garancij in apropiacije, 7. predpise o parcelaciji zemljišč, izdelavi parcelacijskih načrtov in uporabi zemljišč za javne potrebe, 8. predpise o komasaciji za grupiranje zemljišč, ki ne ustrezajo predpisom ter nepravilnih zemljišč, delitev predpisom odgovarjajočih zemljišč po odredbah tega zakona, izdelava komasacijskih načrtov ter predpise o stroških za njihovo izvršitev, 9. predpise o odobritvi gradnje in o uporabi zgradbe, o gradbenem nadzoru ter končne odredbe, 10. predpise o gradbenih takсах in plačilu stroškov, o gradbenih odborih in njihovih sestavi, 11. predpise o izvršitvi ekspropriacije, o pogodbah ter o pogodbenih postopkih, 12. predpise o obveznostih in omejitvah gradbenih pravic in njih zahteve, pravilnik o oddaljenosti zgradb od javnih objektov in ustanov, prepoved gradbe za časa izdelave regulacijskih načrtov ter prepoved gradnje za časa regulacije rek in potokov, 13. predpise o graditvi pločnikov, vodovodov, kanalov, načina njihove izvršitve in uporabe ter stroškov in 14. določbe o fondu za izvršitev regulacije.

Drugi del zakona vsebuje splošne predpise o ureditvi vasi, o zidavi novih naselbin, o vaških poteh, o pristojnosti oblastev, o izdelavi in odobritvi načrtov za zidavo zgradb, odredbe za izdelavo pravilnikov, predpise o asanacijah.

Tretji del zakona vsebuje odredbe za ureditev in graditev industrijskih naselbin, kopališč, zdravilišč ter klimatičnih in turističnih krajev. Dalje odredbe o pristojnosti za odobritev gradnje.

Četrti del zakona vsebuje prehodne in končne odredbe. Zakon stopi v veljavo, ko se objavi v Službenih novinah, in dobi obvezno moč 6 mesecev po objavi.

Silna nevihta v Čakovcu

Čakovec, 8. junija. k. Včeraj je navalila na mesto silna nevihta. Strela je ubila Lovra Dođaša, ki je v družbi fantov kratkočasil pod nekim drevesom. 4 njegovi tovariši so bili ranjeni. Dodša je že peti žrtev strele v Čakovcu.

Spomenik slovenskemu glasbenemu vodniku

Odkritje spomenika Juriju Fleišmanu na Beričevem

Ljubljana, 8. junija.

Na Beričevem, v majhni vasi med št. Jakobom in Dolskim ob Savi pri Ljubljani se je večer popoldne vkljub žalostnemu, nelepemu vremenu vršila lepa, pomembna slavnost. Pri rojstni hiši Jurija Flejšmana, prvega slovenskega skladatelja in početnika slovenske umetne pesmi, se je vršilo odkritje spomenika temu velikemu, svetlemu, krivično pozabljenemu oblikovalcu slovenskega duhovnega obraza. Od blizu in od daleč so priromale množice, predvsem preprosti kmečki domačini iz bližnje in daljne šentjakobske okolice, potem pevska društva iz Ljubljane, iz Domžal, iz Kamnika in od drugod, nadalje mnogo glasbenikov in umetnikov, predstavniki oblasti — na cesti pred malo vasico se je zgrnila množica, kakršna pride Beričevemu pač redkokdaj v goste. Svet na tem koncu naše domovine je tako lep, da njega lepote skoraj niti dež in megla ne moreta izprati in zakriti, človeku je še sredi mokrega polja bolj dobro kakor na suhem v mestu — in tako je vse slavje poteklo v duhu tiste židane volje in tistega preprostega, neskaljenega optimizma, ki tako bogato diha iz Flejšmanovega dela. Preden se je izoblikoval sprevid, je železničarska godba »Sloga« zaigrala prihajajočim gostom v pozdrav, potem so domači šolarčki zapeli slavljencevega »Metuljčka« in »Pomlad«, domači pevski zbor pa pod vodstvom pevovodje Zabavnikarja »V Gorenjsko oziraj se skalnato stran«. Potem se je sprevod napotil na spodnji konec vasi, kjer stoji Flejšmanova rojstna hiša in tam se je razvil glavni del slavnosti. Najprej so združeni pevski zbori Hubadove župe pod vodstvom Zorka Prelovca veličastno zapeli »V gorenjsko oziraj se«, potem je na govorniški oder stopil domačin Ivan Grad, predsednik pripravljalnega odbora, in pozdravil občinstvo, predvsem zastopnika prosvetnega oddelka banke uprave Andreja Rapeta, zastopnika sreskega poglavarstva Ketteja, ravnatelja Glasbene Matice Hubada, in starostar Hubadove župe dr. Sviglja. Po tej otvoritvi je mala Aveceva Francka iz Kleč pogumno deklamirala Peruz-zljevo »Slava Juriju Flejšmanu«, na kar je nastopil pesnik Ivo Peruzzi, prečital najprej pozdravne brzojavke, ki so jih poslali glasbeniki Janko Barle iz Zagreba, dr. Anton Schwab iz Celja in Anton Grum z Vrhnike, potem pa povzel slavnostno besedo. Peruzzi je med drugim izjavil:

»Flejšmanova mladost je potekala v času temne reakcije dunajske samovlade, v dobi okrutnih činov Bachovih huzarjev. Naš jezik ni imel javne pravice, slovenska beseda je pastorkovala v šoli, javnosti in celo v cerkvi. Jurij Flejšman je hodil svojo slovensko pot. Kot pevec in pesnik je zbral okoli 32 slovenskih pevcev in nastopil s prvim domačim koncertnim programom v oficielno nemški Ljubljani. Njegov zbor je postal temelj in izvor poznejšega pevskega zbora Čitalnice, iz katere je izšel tudi pevski zbor Glasbene Matice in z njim prvi koncertni pevski zbor slovenski, slovene na temeljih izrecno glasbene umetnosti. Njegov zbor je budil narodno zavest, uglašal strune narodne melodije in uvrščal zavest v našo zmožnost. Jurij Flejšman je zavestno ču-

til slovensko. Njegove budnice in zdravice so povlečevanje lepote ožje domovine in glasne izpovedi naše pripadnosti k velikemu skupnemu deblu slovanstva. Pozno se je spomnil tega moža naš rod in mu dal skromno zadoščenje. Po krivici je bilo njegovo ime malo poznano, čeprav je narod pel njegove ponarodele napeve. Danes hiti popravljati zamujeno. Flejšman je bil narodni prvoboritelj. On je bil prvi slovenski skladatelj, ki je pel izključno umetne pesmi, in prvi glasbeni organizator, zbirajoč v »Grlice«, v prvem našem glasbenem listu, vse važne slovenske sodelavce tedanje dobe. Pod okriljem slovenskega društva je dal kot prvi urednik »Grlice« pobudo za našo domačo glasbeno produkcijo in ustvaril je s svojim listom čebelico naše melodije. Flejšman je izdal sedem zvezkov slovenskih pesmi, tri izmed njih je krstil za »Mične slovenske zdravice«. V njih je izprčil svoje slovenstvo s skromnimi, a prepričevalnimi napevi. Izprčil je, da pozna svoje ljudstvo, njega boli in veseli. Njegove pesmi so poznane po vsej Jugoslaviji in preko njenih meja, postale so svojstveni pridevek našega pevskega izražanja. Flejšman je predhodnik Nedveda in bratov Ipavcev in orač najtrših naših kulturnih početkov, dušenih po zločestem okolju reakcije pod letom 1848., in voden nas s Prešernom v slutnjo jasnejših vremen. Je plod slovenske samoniklosti, ki se je mukoma izvijala izpod teptanega plamena narodne zavesti, on je zvest sin svojemu gorenjskem kraju, vnet klicar naše zamočane radosti in vever oznanjevalec boljšega življenja.

Danes je pevski praznik zborov, naslednikov Flejšmanovega zbora pred davnimi leti. Kakor nikdar prej nam je ta prošlost blizu, v teh težkih dneh trdega dnevnega boja za kruh in prostor. Ko se odkrije ta beli steber, bo dano najvišje priznanje naši pesmi, tolažbi naši v najtežjih dneh, nekravemu našemu orožju v časih, ko nas je ta pesem bodrila iz obupa turških navalov, ko je molče grozila tujim gradovom srednjega veka in nas sproščena speljala skozi smrtne muke vojnih let k solncu samostojnosti. In kadar bo izmed mož, ki so moralno jačili našo samozavest in nas bodrili k delu, imenovano katerokoli ime, tedaj bo eno ostalo med nepozabnimi: ime in spomin Jurija Flejšmana.

Njemu slava!

Peruzzijeva izvajanja so bila iz dna srca in so tja tudi segla. Pevski zbori so zapeli nato Flejšmanov himnus na Vodnika, ki ga je dr. Kozina priredil nalašč za to slavnost. Potem sta govorila še dr. Svigelj in prof. dr. Rožič, ki je v imenu Kluba koroških Slovencev napravil zgovorno paralelo med Koroškimi slovenskim skladateljem Košatom, ki je prešel k Nemcem, in pa Flejšmanom, ki je vkljub vsemu ostal, odkoder je bil. Ko so razna društva UJU, »Ljubljana«, Pevsko društvo Domžale, domača šolska mladina položila še vence pred spomenik in so za slovo združeni peveci zapeli še »Luna sije«, se je množica polagoma začela razhajati. V kljub žalostnemu dnevu je bilo lepo, manifestativno slavje, s katerega je moral vsakdo odnesti najlepši vtis.

Proslava 60-letnice celjskih gasilcev

Celje, 7. junija.

Prostovoljno gasilno in reševalno društvo je danes praznovalo 60-letnico svojega obstoja ter blagoslovitev novega društvenega prapora. S proslavo je bil zvezan izlet Jugoslovanske gasilske zveze. Pokrovitelj vse slavnosti je bil g. ban dr. Marušič. V soboto zvečer so priredili gasilec bakljado, kakor jo v Celju ni bilo videti. Nebroj lampijonov in bakelj se je ob zvokih godbe pomikalo skozi mestne ulice. V nedeljo jutraj je godba priredila budnico po mestu, pri jutranjih vlakih pa je čakala goste, ki so od blizu in daleč prihajali v Celje. V prvih dopoldanskih urah je tudi g. ban prisel v Celje.

Pred Marijino cerkvijo je bil postavljen oltar, okoli katerega so se v strumnih vrstah postavljali gasilci, ki jih je bilo 550 s trinajst zastavami. Na balkonu mestnega načelstva pa so prisostvovali maši g. ban dr. Marušič, mestni načelnik g. dr. Gorican, magistratni nadsvetnik g. Subic, občinski odborci, komandant mesta g. polkovnik Purič, komandant 39. polka g. polkovnik Kostić, predsednik upravnega sodišča g. dr. Vrtačnik, sreski načelnik g. dr. Hubad, predsednik okrožnega sodišča g. dr. Vidović, policijski predstojnik g. Geržinič, starosta Jugoslovanske gasilske zveze g. Turk s člani predsedstva, kumice nove zastave ga. Stermečki, ga. Gradova, ga. Posavčeva ter ga. Jellenzova in drugi gostje. Mašo je daroval g. Jurak. Po povzdigovanju so prinesli novi prapor ter ga postavili pred oltar. Po maši je mestni načelnik pozdravil gasilce v imenu mesta Celja, nato pa je g. ban čestital gasilec k njih jubileju in jim obljubil, da bo vedno podpiral njih človekoljubno delovanje v blagor domovine. Starosta g. Turk se je zahvalil za pozdrave in čestitke. G. opat je nato blagoslovil zastavo, v imeu kumie pa je spregovorila ga. Stermečki.

Poveljnik celjskih gasilcev g. Koschir je nato izročil prapor zastavonoši g. Putanu Ivanu. Sledilo je zabijanje spominskih žebeljev. Prvi je zabil žebelj g. ban z besedami: »Z vero v Boga za kralja in domovino.« Za njim so zabijali drugi, predvsem zastopnik Sokolskega društva v Celju, skavti, zastopniki gasilskih žup in društev. Nato je sledila blagoslovitev gasilskega doma, ki ga je mestna občina zgradila na dvorišču mestnega načelstva, gasilnega orodja in novega rešilnega avtomobila. Tudi tukaj so gori omenjene dame kumovale.

G. ban in drugi gostje so se postavili potem pred poslopje mestnega načelstva, kjer so številne gasilske čete z zastavami in godbo na čelu upravnih vrst defilirali pred njimi. Vodil je celjski podstarosta gasilske zveze g. Vengust. V svečano okrašeni občinski dvorani je nato sledila slavnostna seja. Podstarosta g. Vengust je imel slavnostni govor in prečital sledeči pozdravni brzjav na Nj. Vel. kralja: »Gasilstvo

Dravske banovine zbrano na 60-letnici prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Celju in pokrajinskem zletu Jugoslovanske gasilske zveze polaga pred prestol Vašega Veličanstva izraze neomajne zvestobe. Pozdravni brzjav so odposlali tudi g. ministrskemu predsedniku generalu Zivkoviću.

Nato je g. Vengust v daljšem govoru prikazal zgodovino društva od njegove ustanovitve leta 1871 pa do danes in končal svoja izvajanja z zagotovilo, da gasilec nimajo samo naloge gasiti elementarni ogenj, temveč tudi ogenj nesloge in mržnje in da morajo delovati za blagor človeštva in domovine. Mestni načelnik je nato ponovno čestital društvu, g. ban pa je v lepem govoru slavil velike cilje in ideje gasilstva. Končno je bilo podeljeno častno članstvo g. mestnemu načelniku dr. Goricanu, g. finančnemu referentu občinskega odbora dr. Vrečku, g. mag. Posavcu ter trgovcu g. Rakuscu. Popoldanska veselica na Glaziji se radi dežja ni mogla vršiti in je bila preložena v Narodni dom, kjer so se Celjani in gostje še dolgo vrteli ob zvokih godbe.

Občni zbor narodnih železničarjev in »Sloga«

Ljubljana, 8. junija.

V dvorani Okrožnega urada se je vršil večer občni zbor Oblastnega odbora Udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev, ki ga je vodil I. podpredsednik g. Weber. Občnemu odboru so prisostvovali zastopnik centralnega zbora v Beogradu g. Joža Simončič, zastopniki oblastnih organizacij v Beogradu, Subotici in Zagrebu in 30 delegatov, ki so zastopali večino članstva.

Iz tajniškega poročila g. Vrtačnika je bilo razvidno, da ima oblastna organizacija v Dravski banovini 30 podružnic. Poleg podružnic deluje še 8 strokovnih odsekov, ki razvijajo živahno delavnost. Iz vseh poročil in debat je bilo razvidno, da je nastavljen oboje z malimi izjemami glede prejemkov v zadnjem letu nekaj na boljšem. Delavcem pa glede prejemkov z novim delavskim pravilnikom ni bil oustrešeno, ker morajo plačevati za pokojninski fond za vso dobo nazaj nad 7000 Din. Radi vseh teh vprašanj so bili sprejeti potrebni sklepi, ki se bodo sporočili obločilnim činiteljem.

Pri volitvah so bili izvoljeni: za predsednika Oblastnega odbora g. Roter Albin, I. podpredsednika Punčuh Mirko, II. podpredsednika Kopričev Nando, I. tajnika Vertičnik Albert, II. tajnika Zupan Ciril, zastavonoša Koprivec Ivan ter v odbor Deržić Ivan, Ponikvar Ciril, Weber

Matija, Klebel Emil, Srebot Franc, Kervin Franc, Osredkar Amalija, Požgaj Franc, Zeriav Karol, Černivec Engelbert, Kocjan Ivan, in Jelčič Ivan. Za predsednika nadzornega odbora je bil izvoljen Luschützky Josip, v odbor pa Majcen Franc, Sapošnik Ivan, Lončarič Lovro, in Mohorič Ivan. Za Centralni odbor je izvolila skupščina g. Deržića iz Ljubljane in Veluaria iz Maribora, a kot namestnike Boltar Matijo in Tumpej Rudolfa.

Z obnega zbora so bile poslale pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, ministrskemu predsedniku in prometnemu ministru.

Danes popoldne ob 18. se je vršil v Ljubljanskem dvoru občni zbor železničarskega glasbenega društva »Sloga«. Iz poročil funkcionarjev je bilo razvidno, da šteje godba 54 članov, pevski zbor 85 članov in članic, glasbena šola pa 212 gojencev in gojenk. Društvo ima 232 ustanovnikov in 1087 članov. Lani je imelo 118.018 Din dohodkov, izdatkov pa 107.884 Din. Premoženja ima »Sloga« 161.150 Din.

Zadnja dva dneva ljubljanskega velesejma

Ljubljana, 8. junija.

Včeraj na predzadnji dan velesejma je bil obisk ljubljanskega velesejma zelo številen. Velesejem je obiskalo nad 9000 oseb, med katerimi je bilo zlasti veliko inozemcev. Interesanti so prišli tudi iz Zeneve, ki so se zelo laskavo izražali o ljubljanskem velesejmu. Živahno vrvenje je bilo po razstavišču. Da ni nagajalo deževno vreme, bi bil obisk v nedeljo rekorden.

Danes zadnji dan velesejma je bil obisk prav zadovoljiv. Ljudje prihajajo, da nakupijo stvari, ki so si jih med velesejem ogledali, ker dobro vedo, da bodo razstavljenci v cenah popustili. Kupčije so bile v vseh panogah prav dobre, zlasti v veliki industriji delajo razstavljenci večje kupčije od lanskih. Posebno težka industrija, metalna industrija Dravske banovine in elektrotehnična industrija so napravili izvrstne kupčije. Znana berlinska trdka klavirjev Hauschulz je razprodala vso svojo zalogo klavirjev, enako praška trdka klavirjev Dalibor, ki je od lanskega leta do danes prodala sama 62 klavirjev. Ravno tako je neka beograjska trdka opank prodala nad 500 parov opank, kar znači, da se je to srbsko obuvalo tudi že pri nas udomačilo in priljubilo. Skratka, vsi razstavljenci so z doželenimi kupčijami prav zadovoljni.

Uprava velesejma je prejela danes od ministra Dvora zahtevalno pismo na udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju ob priliki otvoritve velesejma. Enako čestitko je prejela uprava od norveškega konzulata iz Beograda, ki v zelo laskavih besedah čestita ljubljanskemu velesejmu.

Celotni obisk ljubljanskega velesejma je znašal 104.000 oseb, ki bi bil gotovo še večji, da ni bilo treh deževnih dni. Z današnjim dnevom se je naša imenitna gospodarska razstava zaključila, v jeseni od 29. avgusta do 9. septembra pa bo velika jesenska razstava, združena s tujsko prometno razstavo, nakar že danes opozarjamo naše občinstvo.

Smrt narodnega delavca

Gomilsko, 8. maja.

Prav letos, ko bi slovesno proslavili 50-letnico mature, nam je bela žena iztrgala iz naše srede g. Ivana Zotterja, šolskega upravitelja v poklju.

V nedeljo ob 20. se je poslovil od nas za vedno. G. Ivan Zotter se je rodil v Sv. Pavlu ob Preboldu 10. marca l. 1862, kjer je tudi obiskoval ljudsko šolo. Maturiral je v Mariboru 18. julija l. 1881. Nato je odšel na svoje prvo mesto v Zabukovje pri Sevnici. Služboval je v Braslovčah, Sv. Pavlu ob Preboldu in l. 1892 je prišel v Gomilsko, kjer je služboval do upokojitve.

Na njegovo pobudo se je l. 1899 osnovalo v Gomilskem »Bratno društvo«. L. 1903 je bila ustanovljena požarna bramba, katere marljiv tajnik je bil vsa leta. L. 1918 je ustanovil moški pevski zbor, katerega je isto vodil vsa leta.

Njegovo delo je tudi kmetijska podružnica, katere se je osnovala l. 1912.

Pod njegovim upraviteljstvom je šola l. 1895 dobila vrt in sadovnjak ter se je l. 1903 razširila šola v trirazrednico.

Za požrtvovalna dela v obliki blagov je bil po svojem 20-letnem službovanju na tukajšnji šoli l. 1913 imenovan za častnega člana gomilske in grajskovaške občine ter Bralnega društva in požarne brambe; ob isti priliki je dobil ob omenjenih korporacij lepe diplome. Odlikovan je bil tudi z redom sv. Save V. razreda. 3. novembra 1925 je po svojem 44-letnem službovanju odšel v pokoj. Nastanil se je v lepem gradiču Stroušneku, ki je last g. Čmaka. Pogreb nepoznanega nam g. Ivana Zotterja bo v sredo 10. t. m. ob 15. uri iz njegovega sedanega domovanja v Stroušneku na pokopališče v Gomilskem.

Vsem priljubljenega ohranimo v najlepšem spominu, žalujočim pa najiskrenejše sožalje!

Starešinska družina KJPA

V beli dvorani hotela »Union« se je večer popoldne vršil izredni občni zbor »Kluba jugoslovanskih primorskih akademikov«, na katerem se je ustanovila njegova starešinska družina. Predsednik kluba je otvoril zborovanje z lepim pozdravom. Prečital je razne brzojavke in nato v kratkih besedah omenil pričetke delovanja akademskega kluba, ki je danes edina organizacija primorskih akademikov, ki jih je na ljubljanski univerzi okrog 350.

Sledila so poročila pripravljalnega odbora starešinske družine in sta poročala dr. Lavo Čermelj kot predsednik, ing. Sketelj kot tajnik. Pravila je nato občni zbor soglasno sprejel. Pri volitvah so bili v starešinski svet soglasno izvoljeni dr. Čermelj za predsednika, Narte Velikonja za podpredsednika, Štrekelj za tajnika, Sketelj za blagajnika, za odbornike pa dr. Bo-

ris Furlan, inž. Gvido Gulič, inž. Janko Mačkoyšek, za nadzornika dr. Anton Breclj in dr. Leopold Boštjančič.

Izmed pozdravnih govorov zastopnikov posameznih društev, ki so bila povabljeni na občni zbor, so žele mehke, a obenem globoke besede dr. Rožiča viharno odobravanje.

Železniška nesreča pri Lescah

Trije vagoni so se iztirili.

Lesce, 7. junija.

Tovornemu vlaku, ki je vozil večerj okoli 8. ure iz leske postaje proti Radovljici, se je pripetila 100 m od izhodišča pri železniškem prelazu težja nesreča.

Kretničar je ravnal popolnoma pravilno, enako tudi strojevodja, ki je kot običajno vozil proti odprti progi. Dejstvo je, da je lokomotiva s štirimi vagoni gladko prevozila prostor, ko so se na istem mestu na mah iztirili naslednji trije vagoni, od katerih je eden samo odskočil, dočim je drugi voz popolnoma prevrnila, tretjega pa postavilo preko tračnic. Na kraj nesreče je hitro prispelo s pomožno lokomotivo in potrebnim orodjem železniško osebje z Jesenic, ki je s sopomočjo domačih delavcev odstranilo v pičlih dveh urah tir. Dva vagona sta bila postavljena na tir, tretji vagon pa so odmaknili ob progo. Dva vagona sta bila prazna, tretji pa naložen z janskim lesom.

Še najbolj verjetna je domneva, da so se pri starih vagonih razrahljali spoji pri oseh in so zaradi tega skočili iz tira.

Pravda »Kola jugoslov. sester« v Celju proti uredništvu »Slovenca«

Na obtožbo »Kola jugoslovanskih sester v Celju« ter nje predsednice Marice dr. Sernečeve in odbornice Alojzije Čilenškove proti odgovornemu uredniku »Slovenca« je bila dne 5. in 6. t. m. odrejena glavna razprava pred okrožnim sodiščem v Celju. Sodil je sodnik okrožnega sodišča v Celju dr. Bavdek, zasebne tožiteljice je zastopal dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik iz Ljubljane, toženega urednika pa je branil dr. Ogriček, odvetnik iz Celja kot namestnik dr. Brejca iz Ljubljane.

Predmet obtožbi je bil članek pod znano rubriko »Kaj pravite«, v katerem piše glasom obtožnice očita tožiteljicam, češ da so bile nabirale denar za svojo počitniško kolonijo v Bakarcu, kamor bi pošiljale revne otroke iz Celja na počitnice, da pa so se s tem denarjem razne okoriščale in same z vso žlahto vred uživale udobne počitnice ob morju. Zadeva z Domom v Bakarcu je bila že svoj čas v našem listu dovolj pojasnjena.

Obdolženi urednik se je zagovarjal s tem, češ da je članek splošnega značaja, da tožiteljice v članku niso tako jasno označene, da bi jih mogel vsak spoznati in da torej ob čitanju članka ni nujno sklepali na celjsko Kolo. Hkratu pa je urednik nastopil dokaz resnice za kleveto.

Že v preiskavi se je izvedel obširen dokaz o obojestranskih trditvah. Zaslisanih je bilo nad 60 prič. Tudi na razpravi, ki je trajala dva polna dneva, je bilo zaslišanih še mnogo prič — zaradi tega je bilo za sojenje v tej zadevi delegirano sodišče v Celju — ter je sodnik, ki je jako energično in preudarno vodil razpravo, izčrpal vse gradivo.

Eno je brezdvomno pokazala razprava, da se je namreč po toženem uredniku doprinešeni dokaz popolnoma izjavil. Sam branilec dr. Ogriček ga v svojem razgovoru ni več vzdržal ter se je omejil zgolj na brambo, češ da za tožiteljice ni podana aktivna legitimacija, izjavljajoč v smislu čl. 87. zakona o tisku, da se članek Kola sester v Celju in njenih članic ne tiče.

Temu nasproti je zastopnik tožiteljice dr. Ravnihar v svoji repliki upravičeno poudarjal, da prihaja obdolženec s tako izjavo prekasno in da bi bila izjava za tožiteljice sprejemljiva začetkom pravde. Toda odgovorni urednik v svojem odgovoru na tožbo take izjave ni bil podal. Zagovarjal se je samo s tem, da iz članka ni razvidno, da bi meril baš na celjsko Kolo. Čim pa je v isti sapi nastopil dokaz resnice, je postala njegova izjava, če bi jo tudi bilo tolmačiti kot izjavo v smislu čl. 87. zak. o tisku, brez vrednosti. Tembolj, ker je urednik po svojem branitelju še pričetkom razprave izjavil, da se iz načelnih žurnalističnih razlogov ne poravnja.

Ob 9. uri zvečer je sodnik razglasil sodbo, s katero se urednik »Slovenca« krivim spozna klevete v smislu čl. 52. zak. o tisku ter obsodi na deset dni zapore in 3000 Din denarne globe. Zasebnim tožiteljicam mora povrniti odškodnino za idealno škodo v znesku 5000 Din ter plačati vse pravdne stroške. Tudi mora objaviti sodbo po nje pravomočnosti na čelu lista.

Zajedno s to zadevo se je razpravljalo tudi o tožbi g. Leona Pibrova, šolskega upravitelja na Jesenicah zoper Slovenčevega urednika zaradi klevete. Te obtožbe pa je sodnik toženega urednika oprostil vsake krivde in kazni, češ da je v prizadetem članku tožitelj premočno jasno označen, da bi mogel nastopiti kot tožitelj.

Zoper sodbo so priglasiili priziv branilec dr. Ogriček, zasebne tožiteljice po dr. Ravniharju zaradi prenizke kazni in zastopnik Leona Pibrova dr. Kerschbaumer.

Razširjajte Jugoslovana!

Jz Dravske banovine

d Razpisana služba v Kranjski gori. Po členu 13. zakona o sodniških rednih sodiščih in členu 1. uredbi o stečaju za sodnike okrajnih okrožnih in tržnih sodišč se razpisuje stečaj za popolnitev mesta starešine okrajnega sodišča v Kranjski gori. Prošnje, opremljene v smislu čl. 3. gornje uredbe, je treba predložiti do 28. junija službenim potom.

d Abiturijentom idrijske realke iz leta 1911. in drugim idrijskim dijakom. Meseca julija poteče dvajset let, odkar smo maturirali. Nekateri tovariši (inž. Viktor Sinkovec, direktor rudnika v Brezi, Joško Vončina, orožnik, kapitan v Ljubljani, Jože Teršarjev, železniški uradnik v Ljubljani, podpisani itd.) smo se domenečili, da bomo praznovali dvajsetletnico v čim večjem krogu vseh dijakov, ki so več ali manj študirali v Idriji in se naše slovesnosti lahko udeležili. Prav tako povabimo seveda tudi vse nekdanje naše gg. profesorje. Zaradi podrobne organizacije našega sestanka je potrebno, da mi vsi, ki se za proslavo zanimajo, čimprej javijo svoj naslov. — Dr. Janko Tavžes, poštini svetnik v Ljubljani.

d Redni občni zbor Slovenskega društva za varstvo živali v Ljubljani sklicujem na podlagi sklepa odbora seje na dan 5. julija 1931, ob 10. uri dopoldne v Ljubljani. Kje bo občni zbor, bo ob pravem času objavljeno. — Fran Rebernak, predsednik.

d Sokolsko društvo v Središču ob Dravi bo priredilo z obrtnim društvom, ki proslavlja desetletnico obstoja, 14. junija t. l. pred Sokolskim domom veliko javno tombolo s telovadnim nastopom ob sodelovanju domače Sokolske godbe. Prijatelji Sokolstva in obrtništva prisrčno vabljeni! — Odbor.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobno perilo v najlepšo izvršitev. 398-1

d Neverjetno enostavno in vzlic temu idealno, pregledno, natančno, v kratkem času je znano in tako priljubljeno RO-LEX knjigovodstvo. Res je vredno, da si ta sistem pustite neobvezno razkazati pri Kartoteki, Selenburgova ulica 6, l. Potem boste, kakor že več sto drugih, radi priznali, da pride za Vaše podjetje vpoštev samo RO-LEX knjigovodstvo. Veselilo nas bo, če se bomo mogli z Vami seznaniti. — Kartoteka, družba z o. z., Ljubljana, Selenburgova ulica 6, l. 1932

Ljubljana

Torek, 9. junija 1931., Prim. in Fel. Pravoslavni: 27. maja, Terapont.

Nočno službo imata lekarni Sušnik na Marjinem trgu in Kura 11 na Gosposvetni cesti.

Poljski novinarji bodo naši gostje. Po obvestilu Centralnega presbiroja bo prispelo v četrtek 18. t. m. v Ljubljano okoli 20 poljskih novinarjev. Iz Ljubljane se bodo poljski gostje odpeljali na Bled in v Bohinj. Tudi v našo korist bo, da bomo poljske goste sprejeli čim bolj prišerno. V dveh dneh, katera bodo prebili med nami, jim moramo razkazati vse naše krasote, kolikor bo v tem skopem času mogoče.

Finančni direktor gospod dr. Povalej Josip bo od 11. do včetrš 20. t. m. na oddihu. Stranke bo sprejemal med tem pomočnik finančnega direktorja g. Spindler Martin.

Sokol Ljubljana II. ima v nedeljo 14. t. m. svojo javno telovadbo na letnem telovadišču na Prulah. Začetek telovadbe točno ob 17. Pri telovadbi in ljudski veselici sodeluje godba 40. pešpolka. Javni nastop je skrbno pripravljen ter bo nudil vsem posetnikom lep telovadni užitek. Vabimo bratsko vse Sokolstvo in njemu naklonjeno občinstvo k čim večji udeležbi. Zdravo!

V nedeljo, dne 14. junija t. l. bo v Siški velika sokolska slavnost. Sokol Ljubljana-Siška bo vzdal temeljni kamen sokolskemu domu. Slovesnost je ob 11. uri dopoldne. Popoldne ob 17. uri telovadni nastop. Na svidenje ta dan v Siški. Zdravo!

Drugo gostovanje tenorista Banovec bo v operi v četrtek 11. t. m. v »Hoffmannovih pripovedkah«. Predstava je za red A.

Frankova drama »Vzrok« v ljubljanskem gledališču. V sredo 10. t. m. ob 20. uri bo v ljubljanski drami zadnja premijera v letošnji sezoni in sicer Frankova tragedija »Vzrok«. Delo prikazuje z vso jasnovidnostjo in brezobzirnostjo, vredno Dostojevskega, duševni razvoj pisatelja, ki postane zaradi navidezno nevažnih, v resnici pa bistvenih vzrokov morave in zločinov, ki po brezuspešnih obrambi pred sodiščem zblazni in ki ga kljub temu obsodijo na smrt in odvedejo na morišče. Dejanje se odigrava v Berlinu in malem mestecu blizu Berlina. Režija je v rokah g. Cirila Debeveca. Premijera je za abonma reda E. Začetek točno ob 8. uri.

Peti tramvajski voz v Ljubljani. Včeraj je prispel v Ljubljano peti tramvajski voz iz tovarne v Brodu na Savi. Turkovi delavci so voz s pomočjo ameriškega traktorja v dveh urah potegnili iz vagona na tračnice pred glavnim kolodvorom, tako da je bil že ob 16. uri v remini. Novi voz ima številko 19.

Prvi jugoslovanski tečaj za strojnike. Te dni je bil zaključen prvi jugoslovanski tečaj za strojnike na Srednji tehnični šoli, ki ga je vodil inšpektor inž. Gulič. Umestno je, da se absolventi tega tečaja prepusti sedaj k državni izpitu za nadstrojnike, da se tudi v tej panogi osvobodimo. Povečini zavzemajo vodilna mesta nadstrojnikov pri nas tuji, dasiravno imamo dovolj kvalificiranih moči. — Tečaj je priredilo pred 3 leti ustanovljeno Društvo stroj-

nikov, ki ga vodi agilni predsednik g. Nace Mihevc.

Pevski zbor Glasbene Matice. Danes ob 20. uri obvezna vaja za mešani zbor. Odbor.

Akademiki! V sredo 10. t. m. točno ob 17. uri bo v prostorih Družbe sv. Cirila in Metoda (Beethovnova 2) drugi članski sestanek akademске podružnice CMD. Radi nadaljne notranje grupacije in ureditve dela med počitnicami je udeležba za vsakega posameznika najstrožje obvezna. — Odbor.

Francoški institut opozarja, da bo v četrtek 11. t. m. predaval g. R. Warnier, in sicer v društvenih prostorih v Narodnem domu. Naslov predavanja: Gobineau, njegovo življenje in pomen. Začetek ob 21. Vabimo.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. Srečko Puher

se je preselil z ordinacijo iz Poljanske ceste 16 v lastno vilo v Simon Gregorčičevo ulico 32 (vila poleg banske palače na Bleiweisovi cesti nasproti Trgovskega doma). Tel. 20-70. 1406

Odprta noč in dan so groba vrata. Umrli so: Ljudmila Rajh, 11 let star, hči dinarice, Vidovdanska c. 9; Matija Pišek, 53 let star, železničar, Verovškova ul. 22; Franc Grobelnik, 67 let star, pregled. mest. dohod. urada v p., Cojzova c. 1; Marija Vidmar, roj. Kalisto, 67 let stara, vd. vodovod. strojnika, Bleiweisova c. 4; Stanislav Skalar, 22 let star, ključavničar, Galjeva 166; Franc Kastelic, 18 let star, sin posestnika, Vidovdanska c. 9. V ljubljanskih bolnišnicah so umrli: Jelica Vuk, roj. Sadar, 37 let stara, vp. učiteljica, Vrhnika; Franja Brandstätter, roj. Pucelj, 52 let stara, žena stolarija, za gradom 1; Zlatko Habjan, 4 mesece star, sin šoferja, Selca pri Kranju; Ivan Požar, 57 let star, čevlj. mojster, Grabljevičeva ul. 12; Krista Trebušak, 6 mesecev stara, hči posestnika, Podhrška; Josip Podraž, 30 let star, sin posestnika, Vel. Ločnik; Jožefa Kos, 52 let stara, zasebnica, Kozarje 23; Anton Glavan, 20 let star, delavec, nestal. bivalj; Marija Urigel, 57 let stara, žena kajžarja, Tržišče; Ivan Gruđen, 5 let star, sin delavca, Zagradec; Marija Ihan, roj. Podraž, 32 let stara, žena cerkovnika, Muljara; Franja Jerin, 57 let stara, služkinja, Turjaški trg 4; Marica Sebäl, pol leta stara, hči sobarice, Zavod za zaščito dece; Ivana Učakar, 7 let stara, hči posestnika, Ihan, in Franciška Glavič, 63 let stara, zasebnica, Moste. Blag jim spomin! Zalujočim naše sožalje!

Izgubil se je sveženj (zavoječ) uradnih spisov občne državne bolnice v Ljubljani, naslovljen na kraljevsko bansko upravo v Ljubljani, oddelek za zdravstvo. Najditelj se vljudno naproša, da zavoj vrne splošni bolnici v Ljubljani.

Nesreče. 24letni delavec Franc Zore iz Stegen pri Moravčah se je vsekval s sekiro v levo nogo. — 29letna žagarjeva žena Marija Papiž iz Trstenika, občina St. Rupert na Dolenskem, je padla z voza in si zlomila levo roko. — 30letnega posestnika Antona Režena

Jz drugih banovin

12 novih sokolskih zastav

Slavnost sokolske šolske mladine v Subotici.

V Subotici so v nedeljo razvili 12 novih sokolskih zastav iz osnovnih šol. Slavnosti se je udeležil ban Dunavske banovine g. Milan Nikolić, ki je ob tej priliki prvič posetil Subotico kot ban. Nove sokolske zastave so razvili pred mestno hišo, nakar je navzočo mladino nagovoril ban Nikolić in jo vzpodbudil z junaki besedami za delo po sokolskih idejah, da mladina s tem krepki svoje telo in duha. Govorili so še župan Evetović, starosta dr. Pavlas in v imenu šolske dece nadzornik Mikić. Po slovesnosti je šolska deca defilirala z novimi sokolskimi zastavami po trgu, popoldne pa je imela sokolske večbe.

Odlikovanje naših novinarjev

Svečanost na poljskem poslanstvu v Beogradu.

V zvezi z delom drugega kongresa poljsko-jugoslovanske antante tiska je priredil v soboto poljski poslanik na našem dvoru dr. Vaclav Babinski čajanko. Ob tej priliki se je vršila svečanost, na kateri je poslanik izročil poljska odlikovanja našim novinarjem. Poslanik je imel govor, v katerem je poudaril prijateljske odnose med Jugoslavijo in Poljsko. Nato je pa izročil odlikovanja gg. M. Marjanoviću, M. Pivančeviću, dr. Radovanoviću, Smodeju, K. Lukoviću, Ribnikarju, Petroviću in B. Jovanoviću. Dobili so red »Polonia restituta«. Odlikovani so bili tudi Radoje Marković, Krakov, Švajcer, M. Sokić in predsednik skopljanske občine Minajlović.

Konjske dirke v Zemu

Podpolkovnik g. Sennik dobil prvo nagrado za dresuro.

V nedeljo so zaključili konjske dirke Dunavskega kola jahačev. Razdelili so tudi nagrade. Pri izpiti za dresuro za nagrado predsednika ministrskega sveta je dobil prvo nagrado podpolkovnik g. Sennik na konju Senjanin Ivo. Drugo nagrado je dobil polkovnik Sinegub, tretjo pa kapetan Boravjosevič. Popoldne je bilo skakanje za nagrado Nj. Vel. kralja. Kraljevo nagrado je dobil poročnik Vindakičević na Janošu, drugo podporočnik Rončević na Aliji, tretjo poročnik Popović na Dilberju. Pri skaka-

iz Tržica je pri sekanju grmovja sunila veja v levo oko. — 3letna Danica Filisova in njen 2letni bratec Valentin, doma z Brezovice, sta se po nesreči oparila z vrelo vodo in je zlasti Valentin dobil nevarne opekline. — 5letni oskrbnik Anton Marinčič, stanujoč na Cesti na Loko, je pri košnji tako nesrečno padel, da mu je kosa prerezala žile na zapestju desne roke. Vse te ponesrečenke so prepeljali z rešilnim vozom v splošno bolnico.

Maribor

Okrožni sokolski zlet v Studencih. Mariborsko sokolsko okrožje je priredilo v nedeljo popoldne svoj letošnji zlet in javni telovadni nastop v Studencih. Ob 14. uri je bil po Studencih obhod z godbo, katerega se je pod vodstvom župnega stroje br. dr. M. Kovačiča udeležilo preko 1000 članov, članic, naraščaja in dece. Po obhodu sta pred Sokolskim domom pozdravila zbrane čete domači starosta br. Hren in župni starosta br. dr. Kovačič. Na to je sledila telovadba, pri kateri je nastopilo krog 600 članov, članic, naraščaja in dece. Zlet je kljub neugodnemu vremenu sijajno uspel in pokazal velik razmah Sokola v mariborski okolici.

Učiteljsko zborovanje. Učiteljsko društvo za Maribor in bližnjo okolico bo zborovalo jutri od 16. dalje pri Balonu na Pobrežju.

Matura na mariborskih srednjih šolah. Na realni gimnaziji bo letos matura samo za lani odklonjene absolvente realke, katerih je 5. Na klasični gimnaziji se bo pričela pismena matura v četrtek 11. t. m., ustmena pa 16. Kandidatov je 50, med njimi 6 žensk. Na državnem ženskem učiteljskem so se pismeni diplomski izpiti že pričeli 1. t. m., ustmeni pa bodo od 15. do 24. Kandidatov je 60. Na zasebnem ženskem učiteljskem šolskih sester so se pričeli pismeni diplomski izpiti 2. t. m. in so že končani, praktični so se pričeli včeraj in bodo trajali do 13. t. m. Kandidatov je 12.

Zadnja pot kralja mariborskih bohemov. Dasi je živel popolnoma sam, je bil kralj mariborskih bohemov Polde Modic v soboto deležen lepega pogreba. Na zadnji poti so ga spremlili vsi službe prosti policijski uslužbenci pod vodstvom poveljnika straže g. Finžgarja, pevec društva »Jadranc«, ki so mu zapeli dve pesmi ter številni prijatelji in znanci, posebno pa Primorci. Ob odprtjem grobu je spregovoril pokojniku v slovo bivši gostilničar in sedanjí posestnik g. Konrad Zmuderl. Potem se je nad Poldetom zgrnila črna prst.

Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje!« 985

Obleke moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

Narodno gledališče. V sled obolenosti ge. Zamejčič-Kovičeve se je morala letošnja premiera Kienzoove opere »Evangelinke« preložiti od danes na četrtek. V soboto bo premiera »Meyerlinga« s proslavo Gromove petindvajsetletnice.

Kongresni koncert »Drave«. Železničarsko glasbeno društvo »Drava« bo priredilo v soboto, dne 13. t. m. ob 20. uri, o priliki XIII. kongresa Združenj jugoslovanskih nar. železničarjev in brodarjev v veliki dvorani pivovarne »Union« pevski koncert pod vodstvom zborovodje g. Albina Horvata s sodelovanjem solistov ge. Antonije Skvarčeve, g. Avg. Živka, g. Ant. Faganlija ter klavirista g. prof. V. Mirka.

Nedelja. Zadnja nedelja je bila v znamenju treh procesij sv. Rešnjega Teles pri frančiškanih, sv. Magdaleni in sv. Jožefu v Studencih. Popoldne je pritegnil pozornost nase telo-

vadni nastop Sokola v Studencih in sport, zvečer rokoborbe v »Unionu«. Vreme je bilo ves dan emirakavo, krog 21. ure pa je pričelo strahovito liti in je dež prenehal šele proti jutru.

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

Gosti posebne vrste. Maribor so obiskali te dni cigani, Bosanci z medvedom in srbski guslar, ki vzbujajo povsod, kjer se pojavljajo precej pozornosti.

Zastrupljenje. V nedeljo je 47letni, v Krčevini stanujoči železničar Franjo Pahernik po pomoti izpil večjo količino octove kisline in se zastrupil. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so mu rešili življenje.

Ugriz. Pes je ugriznil v nedeljo zvečer 13letno učenko Hedviko Svečičkovo v desno nogo. Prvo pomoč so ji nudili na rešilni postaji.

Himen. Danes se bosta pri Devici Mariji v Pušavi poročila tukajšnji bančni uradnik g. Srečko Mravljak in gđc. Olga Hauptmannova, zasebna uradnica. Bilo srečno!

Pijte original »CHABESOC«. 1114

Kinematografi. Grajski kino: od včeraj dalje in samo štiri dni veliki zvočni film »Marsaljeza«. Kino Union: od včeraj dalje nemška zvočna drama »Noči na Bosporu«.

Onemoglost. V sled onemoglosti in boleznih se je v nedeljo zgrudil na Aleksandrovi cesti pred gostilno »Wilson« hlapec Friderik Gačnik. Rešilni oddelek mu je nudil prvo pomoč in ga na to prepeljal domov.

Pader po stopnicah. Kurjač mesne občine Ivan Nerat, star 62 let, je v nedeljo kmalu po poldnevu padel na Koroški cesti 56 po stopnicah in se tako nevarno pobil po glavi, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Padee z voza. Včeraj je padel z voza 6-letni posestniški sin Albert Plakolen in si zlomil desno nogo pod kolonom. Pripeljali so ga v bolnišnico.

Nesreča kopalec. V Dobrenju pri Lesnici je v nedeljo 8-letni Viktor Žižek tako nesrečno skočil z mostu v vodo, da si je zlomil levo roko. Zdravijo ga v bolnišnici.

Tatvina kolesa. Delavcu Stefanu Straussu je v nedeljo popoldne nenadoma izginilo z dvorišča hiše št. 20 na Koroški cesti kolo, vredno 1800 Din. Kmalu na to je opazil Strauss nekega Antona K. s svojim kolesom in ga zagrabil, vendar pa se mu je tat iztrgal in zbežal po Splavarski ulici nekam proti Dravi, pustec ukradeno kolo lastniku. Strauss je o zadevi obvestil policijo, ki je latu včeraj aretirala.

Tatvina čevljev. Pastirju Ivanu Korenu je iz neke ograje v Dajukovi ulici ukradel neznanec par čevljev, vrednih 100 Din.

Aretacije. V nedeljo so bili v Mariboru aretirani: Ana Z. radi tajne prostitucije, Jožef O. radi razgrajanja in nedostojnega vedenja, Herman Z. radi suma tatvine in Josip T. radi pijanosti.

Celje

Rešilni avto stotič stopil v akcijo. V nedeljo so blagoslovili rešilni avto Prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva. Ta dan pa je avto že dovršil svojo stoto vožnjo in je moral ta dan štirikrat intervenirati.

Gasilska veselica, ki jo je v nedeljo opoldan onemogočil hud nalič se bo vršila v istem obsegu v nedeljo 14. t. m. popoldan na Glaziji ob priliki velike gasilske tombole, ki bo na Glaziji ter ne pred mestnim načelstvom kakor je bilo prej določeno.

Prvenstvena tekma. V nedeljo dopoldan se je vršila prvenstvena tekma med Atletiki, prvkom celjskega okrožja ter SK Trbovlje, prvkom trboveljskega okrožja. Zmagali so Atletiki s 5 : 3 (3 : 1). Sodnik je bil v prvem polčasu g. Janžič, v drugem g. Ochs.

Zvezdna dirka. Klub slovenskih kolesarjev v Celju priredi v nedeljo 14. t. m. svojo 10. zvezdno dirko.

Naprave inundačnega jarka in kanala. Mestna občina razpisuje oddajo del in dobavo materiala za napravo zveznega kanala med inundačnim jarkom ob Ipavčevi ulici in Sušnici. Ponudbe je treba oddati do 12. t. m. ob 11. uri pri tehničnem oddelku mestnega načelstva. Nadalje razpisuje mestna občina napravo kanala ob Mariborski cesti od t. z. Diehlovega drevoreda naprej. Ponudbe naj se oddajo do 12. t. m. ob 11. uri na vložišču mestnega načelstva. Natančnejše za oba razpisa na oglasni deski mestnega načelstva.

Ljudsko delo. Danes jutraj se je začelo ljudsko delo v mestu. Delo bo trajalo samo danes in jutri ter je ozvanih 45 oseb. Delali pa bodo na Masarykovem nabrežju, v Oblakovi, Zrinjskega, Komenskega, Kersnikovi, Stritarjevi in Gajevi ulice ter na cesti od kapucinskega mostu skozi mestni park do Lise.

Smrtna kosa. V javni bolnici so 6. t. m. umrle 37-letna Polander Helena, dinarica iz Griž, 32-letna Kokot Eliza, žena malega posestnika iz Roginske gore v šmarskem srezu, 57-letna delavka Kvartič Julijana iz Velenja; 7. t. m. je v javni bolnici umrl 65-letni Cvek Joža, prevzitar iz Marija Grada.

Smrt ponesrečenke ob požaru v Mozirju. Poročali smo že o požaru, ki je v četrtek v Jazbinu pri Mozirju vpepelil hišo in gosposko poslopje posestnika Cvikla. Njegova žena Marija je iz gorečih hiše rešila otroke in pri tem dobila smrtonosne opekline. Prepeljali so jo v celjsko bolnico, kjer je v soboto podlegla svojim poškodbam. Časten spomin hrabri materi. Zalujočim naše iskreno sožalje!

Koncert Celjskega pevskega društva. V soboto 20. t. m. bo 20-30 ter v nedeljo 21. ob 17. obakrat v Celjskem domu, priredilo Celjsko pevsko društvo velik vokalno-orkestralni koncert, ki bo za Celje prvovrstni glasbeni dogodek. V orkestru sodelujejo skoro vsi znani celjski glasbeniki.

KAJ OSVEŽUJE!
„JOGURA“
KDOR JO PIJE VARUJE SVOJE ZDRAVJE!
1855

Hiša se je zrušila

Vogal se je s truščem in hruščem sesul in bi skoro pokopal delavca Tišlerja

Radovljica, 8. junija.

Na Gradišči blizu Radovljice je stala na bregu, s katerega je zelo lep razgled v vso radovljiško okolico, lična bela hišica, ki se je v soboto opoldne zrušila.

Zidarski delavec Anton Tišler je bil ravno zaposlen pri svinjaku blizu hiše, katerega je hotel odstraniti. Tedaj se je začelo nenadoma rušiti zidovje hiše. S sten je padel najprej omet, potem pa še kamenje. Fant je slutil nevarnost in je še v pravem času odskočil. Imel je srečo, da ga velika skala, ki se je v tistem

hipu zvalila po bregu, ni podkopala. Za tem se je pa zrušil po bregu vogal hiše. Kamenje je drčalo med hruščem in truščem v dolino. Na hišici je zazijala velika odprtina.

Kamnoseški mojster Vurnik in zidarski mojster Grile sta deloma porušeno hišo brž podprla s hlodi in preprečila še večjo nesrečo. Ugotovili so, da zidovje, ki se je porušilo, ni imelo pravega temelja in je bilo iz kamnja in proda, katerega je zob časa načel in zrahljal. Škoda je precejšnja.

Krvava bitka o polnoči

Od alkohola razgreti fantje so se obdelovali z noži in koli

Trije so ranjeni

Poljčane, 7. junija.

Bilo je na praznik Rešnjega Telesa, ko so se znašli popoldne na vinotoku Kračuna Vincenca v Čretniku občina Pekel, fantje Furman Ignac iz Maharske vasi, Kodrič Ferdinand iz Čretnika, Kodela Fric iz Brezje in Dolšak Viljem iz Sp. Poljčan. Pili so in pili in prav dobro so se imeli, kot je pač pri pijanci naveda. In morda bi se prav tako lepo razšli, kot so prišli, da se niso tako pozno v noč tamkaj zadržali. Noč pa ima svojo moč, in tako so se od pijače razgreti okrog polnoči začeli prepirati in kajpak je sledil tudi pretep. P. i. tem je zadobil Dolšak Viljem od Furmana z žepnim nožem 3 cm širok rano v pleča. To krvavo dejanje je pretep le še podžgalo.

Kračun, lastnik vinotoka, jim je zatem takoj pokazal vrata, toda morala mu je priti na po-

moči cela družina, da so prenapeteže spravili skozi kuhinjska vrata na prosto. Po zaklenjenih vratih so nato zbijali, da je prišel Kračun nad nje s samokresom. Ustrelil je v zrak, da bi jih preplašil, toda nasprotno: Kodela in Furman sta z nožem in lato navalila na ubogega gospodarja in mu prizadela nad kolegom leve noge 6 cm dolgo rano, pod levim rebrom ter nad laktom leve roke pa močne krvne podpludbe. To priliko je izkoristil zdaj Dolšak in je Kodela z nekim topim orodjem trikrat močno usekal po glavi, tako da je bil ta mahoma ves zalit s krvjo.

Orožnikom, ki so jih prijeli, so se nato drug na drugega zgovarjali, vsekakor pa bo tu največ kriv alkohol. Zalostno je, da so vsi pretepači še mladi.

Krvav pretep s kolom in nožem

Hude posledice čez mero zavžitega alkohola

Kranj, 7. junija.

Krvav pretep je nastal preteklo nedeljo v Cerkljah pri Kranju. Iz Velesova, znane božje poti nedaleč od Kranja, so se pripeljali v Cerklje domači fantje, med katerimi je bil tudi delavec A. B. iz Česnjevske. Že v Velesovem so ga nekaj pili v gostilni Sajovic, dokler jih ni naložil posestnikov sin F. R. na voz in odpeljal v Cerklje, kamor je šel po svojega očeta. Stari F. R. je bil sam v gostilni pri Kernu. Plačal jim je liter vina, sami so ga pa naročili še dva litra. V tej gostilni je bilo tudi pet cerkljanskih fantov. Eden izmed njih, komaj 21letni delavec A. K., je skočil takoj v goriimenovanega A. B. iz Česnjevske, ki je star že 30 let, dočim fantje iz Cerklj niso imeli dosti nad 20 let. Vročekrvni Cerkljanec je zagrozil Česnjevcu, da bo še to noč čerknik. Vnel bi se že v gostilni prepri, če bi jih ne spravil gostilničar Kern iz gostilne, ker je bilo že blizu policijske ure, torej okrog 23. ure.

Velesovčani so se nato hoteli odpeljati z vozom domov. Cerkljanski fantje pa so vdrli za njimi ter začeli preklinjati in metati kamenje. Morali so ustaviti voz. Nato se je vnel krvav boj. Največ jih je odnesel A. B. iz Česnjevske. V komolecu ima zlomljeno levo roko; razen tega pa je bil občutno ranjen z nožem na hrbtno, za desnim ušesom in na glavi. Prste leve roke pa ima poškodovane od udarcev s kolom. Kakor sam pripoveduje so ga topli trije najmlajši Cerkljanci; A. K. z nožem, druga dva pa s kolom in rokami. A. K. prizna, da ga je z žepnim nožem parkrat dregnil, ker je bil zelo siten in je pripeljal velesovske fante v Cerklje izgovarjati. Oba njegova tovariša pa tajita, da bi ga s kolom, in pravita da sta ga obdelovala samo z rokami. Med pretepom je prišel mimo oženjen kovski pomočnik Jelar z Visokega, ki se je vračal iz Kamnika. Tudi njega bi kmalu A. K. z nožem, če se ne bi hitro umaknil. Čeprav se ni vmešal v prepri, so ga cerkljanski fantje zagrabili in ga hoteli preteptati. Prosil

jih je, naj ga pustijo, ker je oženjen. Komaj jim je ušel. Na begu je izgubil denarnico s 150 Din in tobaknico.

Cerkljenci se izgovarjajo, češ da so mislili, da je Jelar eden izmed nasprotnikov. Pravijo tudi, da je bil A. B. med vsemi najhujši; da je najbolj preklinjal in vpil in da je pripeljal fante iz Velesova v Cerklje samo izgovarjati. Velesovčani pa se izgovarjajo, da so prišli popolnoma mirni z vozom po posestnika F. R., ki je bil popolnoma odšel v Cerklje.

A. B., ki jih je največ odnesel, je moral, ker so mu začeli rane otekati, v ljubljansko bolnico. Orožniki so javili vso zanimivo zadevo srezkemu sodišču v Kranju.

Vsekakor je to zelo žalostna slika, kake posledice ima pijančevanje čez mero. Navadno jih kdo iztakne toliko, da ima dosti za vse življenje. Takile vzgledi bi morali biti resen opomin vsem našim fantom. Saj ni hudega, če so malo veseli. Toda to veselje se le prevečkrat izpreverši v pretep, ki ni v nikakrni ponos, ampak v veliko sramoto. Izzivanje in širokoustenje v pijanosti ni nobeno junaštvo.

Nova senzacija za Ljubljano

Voznja avtomobila z osmimi potniki po stopnicah Frančiškanske cerkve in po stopnicah hotela Tivoli

Ljubljana živi povsem v velesejmskem razpoloženju. Vse gre v znamenju senzacij.

Po Prešernovi ulici je tako tudi privozil 10-sedežni avto znamke Tatra, v katerem je sedelo 8 moških. Stražnik na Marjinem trgu je čakal, da mu bo šofer pokazal smer, ta je pa na splošno osumpljen in začudenje mnogih mimoidočih usmeril avto naravnost proti stopnišču frančiškanske cerkve. Ljudje so mislili, da je šofer izgubil oblast nad krmilom. Avto je z veliko hitrostjo peljal po stopnicah navzgor do glavnega vhoda v cerkev in nato zopet nazaj. Na trgu se je nabralo ogromno število radovednežev, ki so strme opazovali početje drznega avtomobilista znanega sportnika Wernerja Stigerja. Avto je nato odbrzel proti hotelu Tivoli, kjer je zopet ponovil akrobatsko produkcijo. Z neverjetno hitrostjo se je povzpelo po stopnišču, ki vodi od tivoljskega grada v hotel. Avto je plezal s tako hitrostjo po stopnicah, da so se ljudje, ki so bili ta čas na stopnicah, komaj utegnili umakniti.

Produkcijo so opazovali tudi zastopniki vojaških oblasti. Voz, ki je izvajal neverjetno akrobacijo, je last avtomobilskih tvornic Tatra ter ima prostora za 10 oseb. Ima samo 24 HP ter 4 cilindre, z zračnimi hladilci. Kolesa so opremljena z Dunlop pnevmatikami. Znamka Tatra je v splošni uporabi češkoslovaške vojske ter se je izkazala kot izredno dobro vozilo za ceste, pa naj bodo v še tako slabem stanju.

Huda kolesarska nezgoda

Kranj, 8. junij.

Kolesarjenje po Rožinvenem klancu je bilo že ponovno strogo prepovedano. Toda vse prepovedi in pogoste nesreče ne zaležejo nič. Preteklo soboto okrog pol desetih dopoldne se je peljal s kolesom po klancu A. Hafnerjev mešarski pomočnik P. iz Zg. Bitnja. Blizu Jamnikove mešarije je povozil Sajovic Marijo, kuharico pri županu g. Cirilu Pircu, ki se je vračala po klancu domov. Padla je na kamenita tla in si je prebila senca, pretresla možgane in si ravnala desno roko. Bila je celi dve uri v nezavesti. Prvo pomoč ji je nudil zdravnik gospod dr. Božidar Fajdiga. Oblast naj občutno kaznuje krivca, da bo kaznen resen opomin vsem onim, ki jim prepovedi nič ne zaležejo. Kaznovati bi bilo treba sproti tudi vse tiste, ki se vozijo s kolesi po trgu in drvijo po mestu, da se jim človek komaj izogne.

Sport

DRŽAVNO PRVENSTVO.

Zopet dva poraza ljubljanskih »ligašev«.

Katastrofa Ilirije v Splitu.

V nedeljo se je v vseh ligah nadaljevala borba za točke. Skoro vse tekme so prinesle pričakovane izide z izjemo naravnost neverjetnega scora, ki ga je dosegel Hajduk proti Iliriji.

V Ljubljani je moralo kloniti Primorje žilavi Concordiji. V Zagrebu je po hudi borbi zmagal Gradjanski nad Haškom.

Po nedeljski tekmi je stanje posameznih lig naslednje:

Prva liga:						
Gradjanski	5	4	0	1	7:3	8
Concordia	4	3	1	0	8:4	7
Hajduk	2	2	0	0	19:1	4
Primorje	4	1	0	3	7:12	2
Hašk	4	0	1	3	4:9	1
Ilirija	3	0	0	3	2:18	0

Druga liga:						
BSK	3	3	0	0	19:1	6
Soko	3	1	1	1	4:5	3
Sašk	2	1	0	1	3:2	2
Slavija	2	1	0	1	2:3	2
Jug	2	0	1	1	1:8	1
Jugoslavija	2	0	0	2	0:5	0

Tretja liga:						
Mačva	4	4	0	0	4:0	8
Bačka	4	3	0	1	7:2	6
Gradjanski	4	2	0	2	11:8	4
Obilje	4	2	0	2	11:10	4
Slavija	4	2	0	2	4:4	4
Vojvodina	3	1	0	2	6:5	2
PSK	4	1	0	3	7:14	2
Sand	3	0	0	3	0:4	0

Concordia : Primorje 2:0 (1:0).

Concordia je nastopila kompletna z »Amerikanci«, dočim je Primorje igralo brez bleširnega Hassla, katerega je nadomestoval Jug II.

Zaradi močnega naliha, ki je trajal do drugega polčasa, je tekmi pristostovalo le kakih 1200 ljudi. Novo postavljena tribina, ki pa še ni popolnoma dogotovljena, je bila polna, čeprav je na desni strani »kapljalo« (ta del strehe še ni bil pokrit).

Tempo je bil pred odmorom naravnost peklenski, kar je znatno vplivalo na igranje tako, da so v drugi polovici kazali očitne znake utrujenosti.

Zmaga Concordije je bila zaslužena in po predvedeni igri povsem odgovarjata dva gola razlike, čeprav bi tudi Primorje zaslužilo časten gol. Zmago je odločila neprimerno boljša krila vrsta gostov, v kateri je pokazal reprezentativce Premrl odlične vrline. V napadu je bil najboljši Zivković, ki pa je slabo streljal. V splošnem so bili strelci sicer ostri, vendar radi razmočenega igrišča nesigurni in slabotno merjeni. Prav dobri sta bili obe krili, posebno desno. Obramba ni bila preveč sigurna.

Primorje je ugajalo kar se tiče borbenosti, imelo pa je več slabih točk. Slamič je izvršil ogromno delo, imel pa je težko stališče, ker ni našel v stranskih krilih potrebne pomoči. Pišek in Zemljak sta igrala povsem defenzivno, prvi je bil izredno slab. Napad se je le na momente znašel v skupni igri. Erman je zastreljal dve sigurni šansi. Najboljša je bila ožja obramba s Sveticem na čelu.

Gola sta zabila Zivković in Martinović neubranljivo.

Sodnik g. Kujundžić (Subotica) prav dober.

Hajduk : Ilirija 14:0 (5:0).

Ilirija je doživela v Splitu katastrofalen poraz, kakršnih pomni naša nogometna zgodovina le redko. Dočim je Hajduk igral kot še nikdar dosedaj, je moštvo Ilirije popolnoma odpovedalo. Niti eden ni bil na običajni višini. Najslabši je bil vratar Malič. Vsak strel, ki je prišel na gol, je »sedel«. Pri stanju 9 : 0 ga je zamenjal Doberlet, ki je branil sicer mnogo boljše, vendar je moral spustiti še 5 golov. Ilirija je zabila dva avto gola.

Gradjanski : Hašk 1:0 (1:0).

Nadmoč »purgerjev« pred odmorom, nato premoč Haška. Edini gol je zabil Stanković.

Beograd : BSK : Jugoslavija 3:0 (2:0). Zaslužena zmaga, 12.000 gledalcev.

Osijek : Gradjanski : PSK 8:2 (2:0). Velika premoč domačih.

Sabac : Mačva : Bačka 1:0. Mačva je že četrtič zmagala s istim rezultatom.

Veliki Bečkerek : Obilje : Slavija 3:2 (3:2).

Ostale tekme:

Ljubljana : Jadran : Grafika : 2:1, Slovan : Korotan 2:0.

Domažale : Slovan rezerva — Disk 5:1.

Novo mesto : Ilirija rezerva — Elan 3:3.

Dunaj : Admira — WAC 5:2, Rapid — Sportklub 6:4, Vienna — Austria 4:1, Vienna je prvak Avstrije.

Graz : Sturm — GAK 5:2.

Državno prvenstvo moštev v lahki atletiki.

V soboto in nedeljo se je vršilo v Ljubljani lahkoatletsko državno prvenstvo za moštva med Primorjem in Ilirijo. Oficijskih rezultatov nismo dobili na razpolago od sodniškega zbora, ker morajo biti še izračunani, povsem sigurno pa je, da je zmagalo Primorje s precejšnjo razliko točk. Rezultati so bili v splošnem slabi.

Glavna skupščina JZSS.

Za dopoldansko nedeljsko glavno skupščino JZSS je vladalo veliko zanimanje. Bela dvorana hotela »Union« je bila dobro zasedena s številnimi zastopniki klubov iz vse države. Od 80 klubov je bilo navzočih 67. Skupščina so se nadalje udeležili oficijelni zastopniki civilnih in vojaških oblasti: za banko upravo svetnik g. Narte Velikonja, komandanta divizije je zastopal načelnik generalnega štaba podpolkovnik Sokolović, mestno občino inž. Perko ter ravn. Pintar Zvezo za tujski promet.

Skupščina je vodil savezni predsednik dr. Pirc. Odposlana je bila pozdravna brzojavka častnemu predsedniku JZSS Nj. Vis. prestolonasledniku Petru.

O poročilih posameznih funkcionarjev se je razvila živahna debata.

Sprejeti oziroma spremenjeni so bili nekateri tehnični pravilniki. V oktobru se bo vršila izredna skupščina glede spremembe pravil.

Gorenjski podsavez je umaknil svoj predlog glede prenosa Saveza v Maribor.

Pri volitvah je bil izvoljen skoro v celoti stari odbor.

Odposlanih je več udanostnih oz. pozdravnih brzojavk: Nj. Vel. kralju, dalje predsedniku ministrskega sveta, vojnemu ministru, trgovinskemu ministru, načelniku v tem ministrstvu dr. Žižku, predsednikoma olimpijskega odbora odnosno Saveza savezov generalu Stefanoviću oz. dr. Hadžiju.

Mariborski sport.

Lahkoatletski miting SK Rapida.

Maribor, 7. junija.

SK Rapid je danes dopoldne priredil na svojem igrišču lahkoatletski miting, katerega so se udeležili klubi SK Rapid, ISSK Maribor, SSK Maraton in SK Železničar. Vse discipline so bile dobro zasedene. Doseženi rezultati ravno niso najboljši, vendar pa radi slabega deževnega vremena povoljni. Organizacija, zlasti pa rediteljska služba, je bila zelo pomankljiva. Obširen program se je zavlekel do 13.30.

V naslednjem rezultati:

Tek 100 m: 1. Stropnik (Železničar) 11'9 sek. 2. Mesarec (Rapid), 3. Venuti (ISSK Maribor), 4. Grajec (Maraton). — Tek 200 m: 1. Mühl-eisen (Rapid) 25'2, 2. Mesarec (Rapid), 3. Venuti (Maribor). — Tek 400 m: 1. Gutmajer (R) 58'2, 2. Rak II (Zel.), 3. Rak I (Zel.). — Tek 800 m: 1. Hofer (R) 2'8, 2. Jeglič (R), 3. Rak (Zel.), 4. Lešnik (Maribor). — Tek 3000 m: 1. Podpečan (Zel.) 9'45, 2. Straub (Zel.), 3. Tinta (Maribor). — Met krogle: 1. Rak (Zel.) 10'73 m, 2. Gala (Maribor), 3. Stropnik (Zel.). Met kopja: 1. Ogrižek (R) 10'59 m, 2. Koren (Maribor) 42'17 m, 3. Bertoncelj (Maribor) 37'80 m, 4. Štefin (Maraton). Met diska: 1. Gala (Maribor) 33'05 m, 2. Wagner (Zel.) 30 m, 3. Štefin (Maraton) 29'30 m. Skok v daljavo: 1. Koren (Maribor) 5'83 m, 2. Monderer (R) 5'55 m, 3. Stropnik (Zel.). Skok v višino: 1. Gutmajer (R) 1'55 m, 2. Koren (Maribor) 1'55 m, 3. Štefin (Maraton) 1'53 m. Štafeta 4x100 m: 1. Rapid (Jeglič, Monderer, Mesarec, Mühl-eisen) 50 sek., 2. Maraton (Ferenčak, Berce, Greif, Lukan), 3. Železničar.

SK Železničar : SK Svoboda 5:0 (2:0).

Maribor, 7. junija.

Na igrišču SK Železničar se je danes popoldne vršila prijateljska tekma SK Železničar : SK Svoboda. Oba nasprotnika sta predvajala živahen nogomet. Tekma je bila včasih zelo zanimiva. Rezultat odgovarja poteku igre. Sodil je g. Bergant.

Tekmovanje za mladinski pokal MOLNP. SK Železničar : SK Rapid 10:0 (6:0).

Zadnja mladinska prvenstvena tekma v spomladanski sezoni se je končala s katastrofalnim porazom Rapida v razmerju 10 : 0. Železničarji so bili v vsakem oziru močnejši in so zmago popolnoma zaslužili, vendar pa je rezultat previsoko izražen.

Sodil je g. Nemec.

S to zmago se je SK Železničar petič priboril pokal Medklubskega odbora LNP v Mariboru. Na drugem mestu se je plasiral ISSK Maribor, na tretjem mestu pa SK Rapid.

SK Rapid rezerva : ISSK Maribor rez. 3:1 (1:1).

Na mariborovem igrišču se je dopoldne odigrala prijateljska tekma med gornjimi nasprotniki. Tekma se je končala z zmago Rapida v razmerju 3 : 1. Rezultat odgovarja prilično poteku igre.

Mednarodne rokoborbe v Mariboru.

Maribor, 7. junija.

Včeraj so se pričele na verandi pivovarne »Union« mednarodne rokoborbe, ki jih prireja ISSK Maribor. Zanimanje za tekme s strani publike je ogromno. Organizacija prireditve je brezhibna. Kot sodnik je fungiral oba dni g. Cizelj. V naslednjem rezultati: Prvi dan: Kot prvi par sta nastopila:

Bognar (Madjarska) in Van der Borg (Nizozemska). Borba je končala v 25. minuti neodločno. Tudi drugi par, Belić (Bolgarija) in Crontasz (Sedmograška), je končal v 25. min. neodločno. V tretji borbi je Crontasz v 8. min. premagal Van der Borgia.

Drugi dan: Belić in Pecarsku (Rumunija). V 25. min. je bila borba proglašena za neodločno. Frank (Nemčija) je v 22. minuti premagal Van der Borgia. Borba med Bognarjem in Orsovskym (Poljska) je končala v 25. minuti neodločno. Tekme se jutri nadaljujejo.

Tenis.

SK Rapid : SK Celje 9:0.

V Celju bi se moralo v nedeljo vsiti semifinale za prvenstvo Jugoslavije v slovenski ligi. Ker je SK Celje prepustil zmago par forfait Rapidu, je finalist v slovenski zoni SK Rapid. Maribor, ki igra naurej z zagrebškimi klubi, v Celju se je vršil prijateljski teniški match, ki pa je bil radi slabega vremena prekinjen. Rezultati so bili naslednji: Leyrer : Toplak 6 : 3, 4 : 6, 6 : 4; Hitzl : Kopušar 6 : 3, 6 : 4; Holzinger : Bleiweiss 6 : 2, 1 : 6, 6 : 3; dr. Blanke : Šarnbek 6 : 2, 6 : 2.

Lep uspeh mariborskega kolesarja na Dunaju

Maribor, 8. junija.

Včeraj je bila na Dunaju mednarodna kolesarska dirka, katere se je udeležilo 53 najboljših dirkačev iz Avstrije, Nemčije, Madjarske, Češkoslovaške, Italije in Jugoslavije. Mariborski pododbor kolesarske zveze je poslal na Dunaj svojega favorita Stefana Rozmana, člana kolesarskega kluba Peruna. Dasi Rozman terena ni poznal in je poleg tega — dirkali so v parih — imel smolo s svojim tovarišem, ki je dosegel le eno točko, si je vendar priboril z 8 točkami četrto mesto. Prevozil je 40 km dolgo progo v 1 uri in 3 minutah. Prva 3 mesta so zasedli Avstrijci, 5. Madjari, 6. pa Čehoslovaki.

Potovanje po zvezdi večernici

99.

Toda zmagi niso hiše zvalili v jezero. Ko so uvideli, da je preveč trdna, da bi jo mogli streti, so povsili nosove in jo užaljeni popihali svojo pot. Šli so po brežju in izginili v daljavi. Kljub temu, da je bilo zunaj zopet vse mirno, si Dušan, Danica in Čučurbi še dolgo niso upali iz varnega skrivališča. Šele po dolgem času so prilezli na dan in se zahvalili Bogu, da jih je rešil strašne smrti.

Zaključek velesejskih dni

XI. Ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem se je vršil pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in pod častnim predstvom ministra za trgovino in industrijo gospoda Juraja Demetovića. Vsi razstavniki proslavili velesejma so bili popolnoma zasedeni. Na velesejmu je razstavilo skupno 816 razstavilancev, od teh domačih 517, in sicer:

Dravska banovina	392
Savska banovina	89
Primorska banovina	8
Drinska banovina	2
Zetska banovina	1
Dunavska banovina	11
Vardarska banovina	4
Beograd, Zemun, Pančevo	10
Skupaj	517

Inozemstvo je pokazalo tudi letos za Ljubljanski velesejem izredno veliko zanimanje. Razstavilo je 293 tvrdk: U.S.A. 19, Chile 1, Anglija 9, Avstrija 81, Belgija 4, CSR 21, Danska 1, Francija 9, Holandska 3, Italija 5, Madjarska 11, Nemčija 121, Poljska 1, Sirija in Libanon 1, Švedska 8, Švica 4.

Razstavljenega blaga je bilo 215 vagonov. Razstavilci so napravili pomembnejše zaključke, porazvrščeni po strokah s sledečimi banovinami:

Strojna industrija: Dravska, Savska, Dunavska, Moravska, Vardarska.
Kovinska industrija: Dravska, Savska, Drinska, Dunavska.
Elektrotehnika, fotografija: Dravska, Drinska, Savska, Primorska.

Občni zbor Zveze trgovskih gremijev

V nedeljo ob pol 10. dopoldne se je vršil v dvorani Trgovskega doma v Ljubljani XI. občni zbor Zveze trgovskih gremijev. Zborovanje je otvoril predsednik Zveze g. Jos. Kavčič, ki je pozdravil odlične zastopnike slovenskega trgovstva gg.: predsednika Zbornice za TOI Ivana Jelačina ml., predsednika trg. društva »Merkur« dr. Windischerja, gen. tajnika Zbornice za TOI Ivana Mohoriča in konzulenta Zagarja.

Po uvodnem govoru je g. predsednik poročal o poslih predsedništva v pretekli poslovni dobi ter se osebno dotaknil najvažnejših gospodarskih vprašanj trgovskega stanu. Vsled vladajoče svetovne gospodarske krize so prišle cene izredno padati, znižala se je postavka naše izvozne trgovine. Aktivnost naše zunanje trgovine je doživela v preteklem letu nove smeri, ki se stalno utrjujejo in spopolnjujejo. O temu pričajo nove trgovinske pogodbe. Geslo naše zunanje trgovine mora biti: pospeševanje domače delavnosti. Da se vse to doseže, je potrebno znižanje železniških tarif, zlasti za najvažnejše naše prometne razmere in posebno naglasiti delo in trud, ki si ga je nadel Zveza za postavbo direktne zveze naše banovine s morjem. Nujnost tega vprašanja leži na dlani. Poudaril je tudi potrebo po vpoustavi zveze z Madjarsko.

V nadaljnjem svojem govoru je g. predsednik navajal delo vlade na polju zakonodaje, posebno unifikacijo trgovskega zakona in novega obrtnega zakona. Močno je poudaril tudi potrebo po zvišanju minimalne kvote pri poravnava ob 40% na 75%. Tudi v socialnopolitičnem življenju se je vršilo mnogo dela. Zakonska stabilizacija dinarja bo ugodno vplivala na razvoj našega gospodarstva.

V pogledu skupnih zbornic je govornik podčrtal stališče slovenskega trgovstva, ki stoji na principu skupnih zbornic. Govornik je nato podrobneje razmotril davčna vprašanja z ugotovitvijo, da so se javne davjate od leta 1926 povišale za 10%, medtem ko so se narodni dohodki znižali za preko 20%. Javne davjate dossegajo že 18-6 milijard dinarjev, kar znači 30% vsega narodnega dohodka. Posebno velika so obremenjena v naši banovini, kar se najbolj zrcali v odlivu gospodarske podjetnosti iz naše banovine. Javna uprava posega v delokrog trgovstva, spričo tega mora trgovstvo voditi težko borbo za svoj obstanek.

Po predsednikovem poročilu, ki so ga zborovali z odobravanjem vzeli na znanje, je pozdravil občni zbor domačin predsednik ljubljanskega gremija g. Gregor, za njim pa še podpredsednik g. Elsbacher.

V imenu Zbornice za TOI je pozdravil zborovalce g. Ivan Jelačin ml., ki je v jedrnatem govoru pokazal na vse težkoče, s katerimi se danes bori trgovski stan. Apeliral je na izvajanje gospodarskega solidarizma, ki je danes še prav posebno potreben.

Predsednik je nato sporočil spremembo v Zbornici za TOI in se v ubranih besedah spomnil delovanja v pokoj odhajajočega g. dr. Windischerja, ki je trideset polnih letih pomagal, vzgajal in vodil slovensko gospodarstvo. Predsedniku je odgovoril g. dr. Windischer, ki je poudaril, da ga izredno veseli velik napredek in osamosvojitve slovenskega trgovstva, zlasti pa zadoščenjem ugotavlja velik duhovni napredek slovenskega trgovskega stanu. Zborovalci so njegova izvajanja burno pozdravljali.

Finančno poročilo navaja računski zaključek in proračun za leto 1931, ki predvideva 169.800 dinarjev izdatkov, ki je bilo soglasno sprejeto.

O samoupravnih davščinah je nato referiral g. Ivan Bahovec, o davku na poslovni promet g. Šošarič, o telefonskem omrežju Dravske banovine g. Kavčič, o vprašanju obrestne mere g. Kaiser. Za vsak posamezen referat so bile sprejete zadevne resolucije.

Avtomobili, motorji, kolesa, vozovi: Dravska, Savska, Drinska, Primorska.
Poljedelski stroji: Cela država.
Mlinske gariture: Primorska, Drinska, Savska.
Motorji in brizgalne: Dravska, Savska, Dunavska, Drinska, Beograd.
Lesna industrija, pohištvo: Dravska, Savska, Primorska, Dunavska, Beograd, Zemun, Pančevo.

Usnje in konfekcija, kožuhovina: Dravska, Savska, Drinska, Vrbaska, Primorska, Zemun.
Tekstilna industrija in konfekcija: Cela država.
Pisarniške potrebščine, papir, grafika: Dravska, Savska, Primorska, Dunavska, Zetska, Vardarska, Beograd.
Glasba: Dravska, Savska, Dunavska, Vrbaska, Beograd, Primorska, Zetska.
Stavbena industrija: Cela država.
Industrija živil: Cela država.
Kemični izdelki, kozmetika: Cela država.
Razno: Cela država.

Obiskovalcev je bilo okrog 104.000.
Inozemski posetniki so dospeli zlasti iz Avstrije, CSR, Grčije, Italije, Nemčije, Francije in Ogrske, pa tudi iz Rumunije, Združenih držav ameriških, Chile in Albanije.

Razstavilci in obiskovalci so z uspehom velesejma zadovoljni.

XII. mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani se vrši leta 1932 prvi teden meseca junija. Od 29. avgusta do 9. septembra 1931. se vrši jesenska prireditev Ljubljanskega velesejma, v katere okrilju bo prirejena tudi velika tujsko-prometna razstava.

Občni zbor Društva industrijcev in veletrgovcev

Včeraj ob pol 17 se je vršil v veliki dvorani Trgovskega doma redni letni zbor Društva industrijcev in veletrgovcev.

Društveni predsednik g. Ivan Samec je uvodoma konstatiral sklepčnost v smislu društvenih pravil ter pozdravil zborovalce. Takoj za tem se je oglašil k besedi predsednik trg. društva »Merkur« dr. Windischer, ki je pozdravil občni zbor v imenu Zbornice za TOI ter v vznešnih besedah povdaril agilnost društva, ki je v težkih in resnih časih pokazalo s svojim plodnim delom tako razveljav napredek. Želi, da bi društvo tudi v bodoče delovalo v tem smislu.

Društveni tajnik g. Jernej Jelenič je v svojem poročilu zborovalce seznanil z društveno organizacijo in posebej obrazložil pomen in delovanje informacijskega oddelka društva. Med drugim je g. tajnik pokazal kapaciteto društvene proizvodne službe, ki vodi v točni evidenci preko 20.000 trgovcev v naši državi. Nadalje je obrazložil tehnično sestavo posameznih informacij ter stalen napredek tega razvoja, ki bi bil pa pri dovršeni stanovski zavesti članov lahko še mnogo večji.

Finančno stanje v pretekli poslovni dobi je predložil blaginjak g. Edvard Praprotnik. Iz poročila je razvidno, da je društvo kljub težki gospodarski krizi obdržalo ravnovesje v bilanci. Nadzorstveni svet je nato predlagal odboru absolutorij, kar se je vzelo na znanje.

Podpredsednik g. Stane Vidmar je nato izredno zanimivo in stvarno poročal o društvenem delovanju s posebnim ozirom na informacijsko službo društva in o prizadevanju društva pri insolvencah. Tudi Društvo industrijcev in veletrgovcev, ki je inicijativno pričelo s pobijanjem raznih spekulativnih poravnjav je sprejelo resolucijo, da se zadevni zakon ukine, ali pa vsaj poravnalna kvota od 40% na 75%. Izvajanja g. podpredsednika so žela obilo priznanja in odobravanja.

Pri novih volitvah so bili izvoljeni sledeči gg.: predsednik Ivan Samec, podpreds. Stane Vidmar, odborniki: Drago Gorup, Ivan Jeras, Edvard Praprotnik, Jernej Jelenič, Oskar Schmitt, Jos. Lubič. Namestnika: Ivan Šošarič in Rudolf Kokalj, nadzorstvo: Franc Urbanc, Avgust Volk, Jurij Verovšek.

Borzna poročila

dne 8. junija 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 8. junija. Amsterdam 22-76, Berlin 13-41-13-44, Bruselj 7-8784, Budimpešta 9-8767, Curih 1095-350-1098-30, Dunaj 7-9335-7-9635, London 274-79-275-59, Newyork 56-355 do 56-555, Priz 220-45-222-45, Praga 167-20 do 168, Trst 295-99-296-14.

Zagreb, 8. junija. Amsterdam 22-724-22-784, Dunaj 793-35-796-35, Berlin 13-41-13-44, Bruselj 787-84 bl., Budimpešta 986-17-989-17, London 274-79-275-59, Milan 295-075 do 297-075, Newyork kabel 56-465-56-665, ček 56-365 do 56-555, Pariz 220-45-222-45, Praga 167-20 do 168, Zürich 1095-30-1098-30.

Beograd, 8. junija. Berlin 13-41-13-44, Budimpešta 986-17-989-17, Bukarešta 33-56-34-06, Dunaj 793-35-796-35, London 274-59-275-39, Milan 294-99-296-99, Newyork 55-3550 do 55-5550, Pariz 220-45-222-45, Praga 167-20 do 168, Zürich 1095-30-1098-30.

Dunaj, 8. junija. Amsterdam 286-38, Atene 90-2313, Beograd 12-5836, Berlin 168-76, Bruselj 99-14, Budimpešta 124-07, Bukarešta 4-2325, London 34-605, Madrid 68-55, Milan 37-2525, Newyork 711-20, Pariz 27-865, Praga 21-0725, Sofija 5-1540, Stockholm 190-60, Kopenhagen 190-45, Varšava 79-71, Curih 137-98.

Curih, 8. junija. Beograd 9-115, Pariz 20-29, London 25-09, Newyork 515-65, Bruselj 71-83, Milan 26-99, Madrid 49-40, Amsterdam 207-50, Berlin 122-40, Dunaj 72-47, Sofija 3-74, Praga 15-28, Varšava 57-80, Budimpešta 90-05.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb.
Zagreb, 8. junija. Drž. papirji: 7% inv. pos. 85-75-86 (86), voj. škoda ar. 414-50-416 (415), kasa 414-416, junij. jul., avg. 413 d., dec. 414-416, 4% agr. obv. 48-75-50 (48), 7% Bler a. 89-625-90 (89-75), 8% Bler a. 80-625-81 (80-75, 81), k. 80-25 d., 7% pos. hip. b. a. 81-50-83, k. 82-50-83 (82-50), Begluške 65-65-50. — Banke: Prašedion 950-960, Union 168-172, Jugo 68-50-69, 67, 68, 69, Ljublj. kred. 120 d., Medjunarodna 68 d., Narodna banka 6500-7100, Srbska 191-192. — Industrija: Sečera Osijek 244-252-50, 245, 250, 247-50, Trboveljska 255-258, 255, Slavonija 200-205, 200, Vevče 120 d. — Nar. šum. 25 bl., Guttman 124-125, Slavek 25-30, Danica 70-72-50, Drava 235-236, Nar. mljn. 18 bl., Isis 46-50, Dubrovačka 300-320, Jad. pl. 485 d., Ocean. 190 d.

Beograd, 8. junija. 7% inv. pos. 87-87-50, 7% Bler 80-375, 8% Bler 89-25, 7% pos. hip. b. 83-25, 4% agr. obv. 49-50, 6% begl. obv. 64-50, tob. sr. 24, Rdeči križ 39, vojna škoda 412, ult. septembra 416, Narodna b. 6705.

Dunaj, 8. junija. Bankverein 15-15, Dunav-Sava-Adria 13-20, Prioritete 92-95, Trbovlje 30-50, Leykam 2-40.

Žitna tržišča

Tendenca na ljubljanskem tržišču stalna, brez prometa.

Novi Sad, 8. junija. Pšenica: gornjebanatska 180-185, sremska 78 kg 160-165. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 2 vag., moka 2, kuruza 24, oljki 10 vagonov. Tendence: neizpremenjena.

Budimpešta, 8. junija. Tendence: neodredjena, promet: miren. Pšenica: jun. 14-50-14-55 (14-53-14-54), avg. 13-82-13-92 (13-90-13-92), 1932. maj 11-80-11-85 (11-76-11-80), trans. jul. 10-90.

Ljubljansko lesno tržišče

Tendence neizpremenjeno mlačna, brez prometa.

Sokolstvo

Uspel nastop Sokola I. na Taboru

Ljubljana, 8. junija.

Sokolu I. na Taboru včeraj vremen ni bilo naklonjeno, da bi se vršil javni nastop na letnem telovadišču. Popoldanski naltv je zato prisilil prireditelje, da se je vršil javni nastop v veliki dvorani Sokolskega doma na Taboru. Največja ljubljanska dvorana je bila do 17. docela napolnjena s prijatelji Sokola I. Javni telovadbi so prisostvovali podstarosta SKJ brat Gangl, načelnik SKJ brat Bajželj, župni podstarosta brat Krapež, načelnik brat Vrhovec, tajnik brat Flegar, starosta Ljubljanskega Sokola brat Kajzelj, občinska svetnika brat dr. Fetič in brat Urbas ter številno članstvo bratskih sokolskih društev. Častno je bila zastopana naša hrabra vojska s častniki.

Telovadbo sta vodila načelnik brat Stane Vidmar in načelnica sestra Jugova ter se je pričela točno ob 17.

Ob zvokih sokolske godbe, pod vodstvom br. švajgarja je prikorakal v telovadnico burno pozdravljen moški naraščaj (58), ki je proste vaje za zlet v Prago izvedel zelo skladno in strumno. Za njim je izvedla ženska deca igre, prenašanje lončenih posodic na glavi v hitri hoji in preskokom čez dve gredi, ki so vzbudile pri občinstvu obilo zabave in smeha. Zelo posrečena je bila vadbeni ura članice in ženskega naraščaja (61), ki je nazorno pokazala žensko telovadno uro, rajalne vaje, orodna telovadba in redovne vaje so izvedle telovadke zelo lepo in bile deležne viharnega odobravanja pri odhodu iz telovadnice. Moški naraščaj je nato izvedel igro s ponjavo (veliko plahto), t. j. metanje naraščajnika v zrak, kar je vzbudilo obilo zabave. Moška deca je nato izvedla igro po pesmici »Kovačica«, ki je že na mladinski akademiji dosegla popoln uspeh. Člani in moški naraščaj je nato nastopil s skoki in preskoki in sicer v skoku v višino je jurišno desko, čez kozo, visokega konja in mizo, člani, kakor moški naraščaj je pokazal krasne skoke, ki so občinstvu zelo ugajali. V telovadnici so se zopet pozavile članice in naraščajnice obojih 48, ki so izvedle tekmo z žogo v najrazličnejših kombinacijah. Moška deca je nato izvedla kombinirane tekme skozi tri lestvine, ki so občinstvu zelo ugajale. Nato je 24 članice zelo elegantno in skladno izvedlo proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi. Izvedba in kritje vzorno. Končno je 56 članov izvedlo društvene proste vaje, sestava brata Vidmarja, po znani koračnici »Triglava«. Izvedba res lepih in preprostih vaj je bila skladna in strumna. Te vaje so zelo lepe in efektne ter bi jih priporočali našim podeželskim društvom za letošnje javne nastope, katerim so vaje za vsesokolski zlet v Pragi pretežke. Brat Vidmar bo takim društvom gotovo ugodil in jim preskrbel tekst.

Javni nastop Sokola I. je popolnoma uspel, število nastopajočih bi bilo gotovo še večje, ako bi bil nastop na telovadišču, tako pa se je moralo omejiti le na dvorano. Prednjaškemu zboru Sokola I. čestitamo in mu želimo veliko uspehov pri nadaljnjem sokolskem delu. Po telovadbi je bila v dvorani prijetna sokolska zabava s plesom in sviranjem sokolske godbe, ki je potekla zelo animirano v zadovoljstvo vseh navzočih. Zdravo! J. H.

Vprašanje komunikacij IX. vsesokolskega zleta v Pragi

Čeprav nas loči od IX. vsesokolskega zleta v Pragi skoro celo leto, se že sedaj vršijo od merodajnih oblasti velike priprave, ki se tičejo čim boljših prometnih sredstev k velikanskemu zletišču. Vršila sta se v ta namen že dva komisijonela ogleda, katerih so se udeležili zastopniki cestne električne železnice, prometnega oddelka policijske direkcije in prireditelne odbora ČOS. Sklenjeno je bilo, da se na prvi provizorična avtomobilna cesta in po možnosti tramvajska proga na ovčinah v bližini nekdanjega zletišča na Letni. Zgradila se bo tudi nova avtomobilna cesta preko Hlavkinega mosta do Letne. Promet se bo pa vršil tudi deloma po smichovskem okraju, da se na ta način olajša promet po glavnih cestah k zletišču. Tudi novi Jiraskov most bo do takrat toliko gotov, da se bo mogel po njem vršiti vsaj v eno stran promet ob največjem navalu občinstva.

Sokolski listi

Sokolski Glasnik ima v svoji 23. številki tole pestro vsebino: Jakob Jesih (Ljubljana): Ideja in ideologija = Dušan M. Bogunović (Zagreb): Iz dobe trpljenja in mučeništva ob priliki 15-letnice procesa proti Sokolstvu v Banjaluki = Zlet Sokolstva na Jadranu = Slovensko Sokolstvo: Proglas načelnika ČOS br. Agatona Hellerja in načelnice sestre prof. Marije Provaznikove = Popravek na članek »Pogrešana akcija« od br. Bogunovića = Veliko nacionalno slavlje v Rumi = Vojislav Bogičević (Tuzla): Nekoliko primerov o vasi in kmetu = Brat Karel Lubec mrtve = Iz žup in društev.

Proste vaje Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije za IX. vsesokolski zlet v Pragi I. 1932, s katerimi nastopi naše Sokolstvo samostojno pri javni telovadbi, so izšle v posebni brošuri. Proste vaje za člane je sestavil br. Mirko Stanič, Sokol Ljubljana II, za kmetijske sokolske čete brat Milan Janković iz Zagreba, za moški naraščaj br. Keber, Sokol Ljubljana II, za članice sestra Jugova, Sokol I. Tabor, in za ženski naraščaj savezna načelnica sestra Elza Sklarjeva. Brošura se naroča pri Jug. Sokol. Matič v Ljubljani, Narodni dom in stane izvod 15 Din. Vsem društvom toplo priporočamo.

Razpis.

Direkcija drž. rudnika Velenje, razpisuje za na dan 18. junija 1931. ob enajstih nabavo:

20.000 kg pšenične moke,
2.000 kg svinjske masti,
2.000 kg kuruže.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje,

Nogavice, rokavice, volna in bombaž 463

najceneje in v veliki izbiri pri

KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg

Fotomeyer

Maribor, Gosposka ul. 39. - Vse fotopotreščine kakor aparat se dajejo na obroke. Izdelava amaterskih slik v 4 urah. 984

Bukova dva
trboveljski premog
pri tt.

„KURIVO“
LJUBLJANA
Dunajska cesta 33
(na Balkanu)

Telefon št. 34 - 43

KLAVIRJI.

Predno kupite klavir, si oglejte mojo bogato zalogo prvovrstnih klavirjev. Prodajam najceneje, na najmanjše obroke, z garancijo. - Najcenejša izposojevalnica!

- Warbinek -

Ljubljana, 4800
Gregorčičeva ul. 5.

Trgovski pomočnik

mlajša moč, želi premeniti mesto s 1. julijem. Naslov v oglaš. oddelku Jugoslavanu,

Email d. z. o. z.

Ljubljana 7

Beljaška 4 - Telef. 3252

emajlira in ponikluje po naročilu

NA ZALOGI: Lutz-ove

peči, napisne tablice

— črpalke z ventili

brez usnja in razpršilec za gnojnice

— avtogeno varenje

Email d. z. o. z.

Ljubljana 7

Beljaška 4 1084

Philips RADIO aparati

„Centra“, Ljubljana, Masarykova c. 12

Kultura

Banovec v Rigolettu

V soboto je pel mantovskega vojvoda v Rigolettu Svetozar Banovec, ki se je vrnil iz ameriške turnee. Banovec je bil vedno dober pevec in je tak tudi ostal. Gotovo bo odslej stalni član naše opere. Oberwalderjeva in Zupan stalno napredujeta, kar je zasluga Hubada, kjer se šolata. Ostala zasedba je že znana. Bila je zelo dobra predstava in jo je vodil dirigent Neffat. Slavko Osterc.

Knjiga esejev

Pred konec letošnje pomladanske književne sezone je g. Geza Kohn pred par dnevi izdal knjigo g. Vladimira Vujčića z naslovom: *Sputana i oslobodjena misao* (Vklenjena in sproščena misel). Knjiga kot taka ni nova, kajti vsi v njej objavljeni članki so izšli v zadnjih letih v raznih srbskih književnih in drugih revijah (*Srpski književni glasnik*, *Narodna odbrana*). Vendar je njeno objavljavanje upravičeno, ker so v njej zbrani članki po posebnem načrtu in imajo še danes isto vrednost in aktualnost, kot so jo imeli v času, ko so bili napisani. G. Vladimir Vujčić je med Srbi znan po svojih praktično filozofskih razpravah in zadnja leta največ objavljala v *Narodni odbrani*. Ta knjiga njegovih daljših esejev je obenem pregledna slika pisateljevega notranjega razvoja, je markacija njegove poti »od racionalizma do slovanske misli«, kakor avtor sam v kratki uvodni besedi zatrjuje.

Na 180 straneh drobne tiska je g. Vujčić podal enajst več ali manj klenih esejev. Najzanimivejše je poglavje, ki nosi naslov: V seni Božidarja Kneževića. Ravno lani smo zelo površno proslavili petindvajsetletnico smrti tega srbskega filozofa — samouka, ki je pa kljub temu kot osebnost morda najprivlačnejša med vsemi srbskimi filozofi. Posebej njegova knjiga: *Misli*, ki je doslej izšla že v treh izdajah, je med intelektualci zelo priljubljena knjiga. Njegove kondenzirane misli o odnosih človeka do človeka in človeka do Boga so postale naravnost klasične in jim fragmentarna, kratka oblika maksim izborni pristoj. Mimogrede bi knjigo priporočili vsem, ki imajo željo za notranjo poglavitost. Omenjam, da Slovenci knjige te vrste še nimamo. — Ostale eseje bom navedel le po naslovih. Vrste se: V krogu Bergsona in pragmatizma, Vklenjena misel (obsega: Iz naše najnovejše filozofije, »Dostojanstvo« filozofije in »poniževanje« filozofije, Idealizma), Prof. Dr. Don Kihota, Osvobodjena misel. (Knjiga je izšla v zelo okusni obliki in stane 30 Din.)

T. P.

Gledališče

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 9. junija: Zaprto.
Sreda, 10. junija: »Vzrok«, premijera. Red E.
Četrtek, 11. junija: »Vzrok«. Red D.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 9. junija: »Oj ta prešmentana ljubezen«. Red C.
Sreda, 10. junija: Zaprto.
Četrtek, 11. junija: Hoffmannove pripovedke. Gostuje g. Banovec. Red A.

MARIBORSKO NARODNO GLEDALIŠČE

Torek, 9. junija: Zaprto.
Sreda, 10. junija: Zaprto.
Četrtek, 11. junija ob 20. uri: »Evangeljnik« ob A. Premijera.

Obiščite razstavo presbira v Jakopičevem paviljonu
Vstopnine ni!

Radio

Ljubljana, torek, 9. junija. 12.15 Plošče (slagorji iz zvočnih filmov). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 Prof. Fr. Pengov: Proizvajanje sladkorja in škroba v rastlinstvu. 19.30 Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina. 20.00 Bogo Pleničar: Sah. 20.30 Prenos iz Zagreba. 22.30 Čas, dnevne vesti. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.
Ljubljana, sreda, 10. junija. 12.15 Plošče (Tauber, češka glasba). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Akademija III. državne gimnazije. 19.0 P. dr. R. Tominec: Portreti iz svetovne literature in umetnosti. 19.30 Prenos opere Puccini »Madam Butterfly« z Dunaja. 22.00 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.
Zagreb, torek, 9. junija. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.15 Poročila. 20.30 Violinski koncert: E. Kahr, Dunaj. 21.30 Vesel večer. 22.30 Novice. 22.40 Večerna glasba.
Zagreb, sreda, 10. junija. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 19.45 Poročila. 20.00 Prosto za prenos iz Prage. 22.00 Novice in vreme. 22.10 Prenos zvočnega filma.
Beograd, torek, 9. junija. 11.30 Plošče. 12.45 Opoldanski koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Zvočni film 20.00 Predavanje. 20.30 Zagreb. 22.30 Novice. 22.50 Večerni koncert Radio orkestra.
Beograd, sreda, 10. junija. 10.00 Solški Radio. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Narodne pesmi. 17.30 Popoldanski koncert. 20.00 Glasbene uganke (II.). 20.30 Drama. 21.30 Novice.
Praga, torek, 9. junija. 11.30 Plošče. 12.30 Brno. 14.10 Plošče. 14.30 Koncert Radio orkestra. 17.10 Plošče. 19.05 Koncert. 19.45 Kitare. 21.00 Ljudski orkester. 22.20 Plošče.
Praga, sreda, 10. junija. 11.30 Plošče. 12.30 Radio orkester. 14.10 Plošče. 17.20 Plošče. 18.15 Anistid Briand 19.25 Uvod k prinosu. 19.30 »Don Carlos«, opera Verdi. 22.10 Rilmitska gimnazika.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

V. No. 416/18

1558a 2—2

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za prevzem in izvršitev rezervuarja v Rogški Slatini prvo javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 15. julija 1931. ob enajstih stih na hidrotehničnem odseku, Stari trg 34/II v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki so na vpogled med uradnimi urami na hidrotehničnem odseku, Stari trg 34/II.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša: 492.180 Din 40 p, z besedami: štiri sto devetdeset dva tisoč osemdeset dinarjev 40/100.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih Novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kralj. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani,
dne 28. maja 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

E 1316/30—8

1600

Dražbeni oklic.

Dne 27. junija 1931. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 18. dražba nepremičninskih deležev do hiše, njiv in travnikov, zemljiška knjiga M. Sobota, 1/6 vl. št. 244, 1/10 vl. št. 407, 1/40 in vl. št. 421 in 1/5 vl. št. 727.

Cenilna vrednost: 17.735 Din 09 p; najmanjši ponudek: 11.824 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murski Soboti,
dne 23. maja 1931.

*

E IX 488/31—12.

1582

Dražbeni oklic.

Dne 13. julija dopoldne ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Pobrežje, vl. št. 404.

Cenilna vrednost: 57.800 Din; najmanjši ponudek: 38.533 34 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 5. maja 1931.

*

E IX 1220/31—4.

1581

Dražbeni oklic.

Dne 22. julija 1931. dopoldne ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Veliki Boč, vl. št. 45.

Cenilna vrednost: 72.000 Din; najmanjši ponudek: 48.000 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 23. maja 1931.

*

E 351/31.

1602

Dražbeni oklic.

Dne 24. julija 1931 dopoldne ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: hiše, gospodarskega poslopja, gostilne in zemljišča, zemlj. knjiga k. o. Grajskavas, vl. št. 195.

Cenilna vrednost: Din 85.108; najmanjši ponudek: Din 47.406.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko,
dne 2. junija 1931.

*

E 364/31

1601

Dražbeni oklic.

Dne 24. julija 1931. dopoldne ob enajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5. dražba nepremičnin: posestvo, zemljiška knjiga k. o. Ojstrškavas, vl. št. 33, k. o. Prekopa, vl. št. 279.

Cenilna vrednost: Din 27.561 25; vrednost pritikline: Din 248; najmanjši ponudek: Din 18.380.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko,
dne 2. junija 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

No. 59/1—31.

1597

Razglas

Veljavnost potnega lista, izdanega od sreskega načelstva Šmarje pri Jelšah pod No. 4/C z dne 22. avgusta 1924 rudarju Čepin Alojziju, roj. 1902 v Bistrici, občina Zagorje, se razveljavi, ker je bil potni list imenovanemu ukraden.

Sresko načelstvo Šmarje pri Jelšah,
dne 2. junija 1931.

*

Stev. V. 555/1.

1559—3—3

Razglas o licitaciji.

Ker I. javna ofertna licitacija za oddajo del za gradnjo mostu čez Temenico v Poničevah v km 5-63—8-12 drž. ceste št. 2 z proračunjenimi stroški Din 292.274 98, ki se je vršila dne 2. junija t. l. ni uspela razpisuje sresko načelstvo po nalogu kraljevske banske uprave v Ljubljani z odlokom V No 579/2 z dne 6. marca 1931

II. javno pismeno ofertno licitacijo na dan 27. junija 1931 ob enajstih

v sobi št. 7 sreskega načelstva v Novem mestu.

Podrobni pogoji za udeležbo na licitaciji so navedeni v razglasu o I. licitaciji med službenimi objavami v dnevniku »Jugoslovanc« št. 99 od 29. aprila 1931.

Sresko načelstvo v Novem mestu,
dne 2. junija 1931.

*

T. No. 441/31

1562a 2—2

Razglas o licitaciji.

Sresko načelstvo v Celju razpisuje po nalogu kr. banske uprave Dravske banovine v Ljubljani V. No. 605/5 z dne 27. maja 1931 na podstavi členov 86 do 98 zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910 in njegovih izprememb oziroma dopolnitev

I. javno pismeno ofertno licitacijo

za oddajo izvršitve kanalizacije v javni bolnici v Celju v skrajšanem roku na dan 2. julija 1931 ob enajstih pri sreskem načelstvu v Celju.

Podrobnosti o licitaciji so razvidne iz popolnega razglasa v »Službenih Novinah« in v službenih objavah »Jugoslovana«.

Vsi potrebni podatki in pojasnila se dobijo v uradnih urah pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Celju.

Sresko načelstvo v Celju,
dne 2. junija 1931.

*

Stev. 5368/II.

1594

Razpis.

Direkcija drž. rudnika Velenje, razpisuje za na dan 15. junija 1931. ob enajstih nabavo:

2000 kom. hrastovih pragov,
1 kom. železnega vodnega rezervuarja in raznega tesnila,
800 m plinskih cevi.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje,
dne 5. junija 1931.

*

Stev. 5357/II.

1593

Razpis.

Direkcija drž. rudnika Velenje, razpisuje za na dan 18. junija 1931. ob enajstih nabavo:

20.000 kg pšenične moke,

2.000 kg svinjske masti,
2.000 kg kurne.
Pogoji se dobe pri podpisani.
Direkcija drž. rudnika Velenje,
dne 6. junija 1931.

*

Stev. 5475/II.

1595

Razpis.

Direkcija drž. rudnika Velenje, razpisuje za na dan 22. junija 1931. ob enajstih nabavo:

90.000 kg visokovrednega portland-cementa.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje,
dne 6. junija 1931.

Razne objave

1606

Vabilo

na 28. redni občni zbor delničarjev

Akeijske družbe za kemično industrijo na Dunaju, ki bo v soboto dne 20. junija 1931 ob 12. uri opoldne v poslovnih prostorih družbe Dunaj I, Schottenring 17.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega sveta za poslovno leto 1929/1930.
 2. Poročilo računskih preglednikov. Sklepanje o bilanci in o uporabi čistega dobička, ter razrešitev upravnega sveta.
 3. Volitev v Upravni svet. Volitev računskih preglednikov.
 4. Določitev nagrade računskim preglednikom in članom izvršnega odbora. Določitev sejnine za člane Upravnega sveta.
- Delnice je v smislu § 25 statuta založiti najkasneje do 14. junija 1931. pri Österreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe Wien I. Am Hof 6 ali pri Dresdner-Bank, Berlin.

Vsaki 10 delnic upravičuje za en glas.
Dunaj, 6. junija 1931.

Akeijska družba za kemično industrijo na Dunaju.

*

1598

Vabilo

na redni občni zbor

Delniške trgovske in industrijske družbe HARTNER v Murski Soboti, ki ga bo imela dne 26. junija 1931. ob 15. (petnajsti) uri popoldan v prostorih Prekmurske banke, d. d. v Murski Soboti.

Dnevni red:

1. Ugotovitev sklepčnosti, imenovanje skrutinatorjev in zapisnikarja.
2. Poročilo upravnega sveta.
3. Predložitev računskih sklepov za leto 1930.
4. Absolutorij upravnemu svetu in preglednikom računov.
5. Volitev preglednikov.
6. Slučajnosti.

Upravni svet.

Po § 17 družbenih pravil upravičuje po šest desetih delnic do enega glasu. Vsak delničar, ki hoče glasovati na občnem zboru, mora položiti potrebno število delnic z nezapadlimi kuponi vred polnih šest dni pred občnim zborom pri družbeni blagajni.

*

1592

Vabilo

na XI. redni občni zbor

ki ga bo imela

tiskarna »SAVA«, d. d. v Kranju,
v petek dne 26. junija 1931 ob trinajstih v tiskarniških prostorih z nastopnim dnevnim redom:

1. Poročilo upravnega sveta o poslovanju v letu 1930. in predložitev bilance za leto 1930.
2. Poročilo nadzornišva.
3. Odobritev bilance za leto 1930 in sklepanje o predlogu upravnega sveta o razdelitvi čistega dobička.
4. Volitev predsednika, podpredsednika, kakor tudi treh do petih članov upravnega sveta.
5. Volitev treh članov nadzornišva.
6. Slučajnosti.

Opomba: Po § 26 pravil daje vsaki 10 delnic glasovalno pravico do enega glasu. Po § 27 imajo glasovalno pravico na občnem zboru oni delničarji, ki založe najkasneje osem dni pred občnim zborom delnice, katere tvorijo podstavko za njih glasovalno pravico, pri blagajni družbe.

V Kranju, dne 3. julija 1931.

Upravni svet.

*

1585

Objava.

Izgubl sem imatrikulacijsko izpričevalo medicinske fakultete univerze v Ljubljani na ime: Senk Milan rodum iz Jezerskega. Proglašam ga za neveljavno.

Senk Milan, o. r.,

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izveščku, prepovedan.)

109

Ludvik se je trenutke zamislil, potem je pa zmajal z glavo. »Ne gre, Georg. Albertu bi samo škodovali, če bi se nam ponesrečilo. Tako ima pa vsaj upanje, da se bo kolikorkoli zmazal. Toda to vse bi bilo najmanj — takoj bi pri tej stvari sodeloval — toda Albert, — Alberta bi ne spravili s seboj. On noče.«

Rahe si je podprl glavo z rokami. Ludvik je bil videti siv in propal. »Mislim, da smo vsi izgubljeni,« je dejal brezupno.

Ostal je brez odgovora. V sobi je visel mrtev molk in skrb.

Še dolgo časa sem ostal sam z Ludvikom. Podpiral si je glavo z rokami. »Vse je zaman, Ernest. Ubiti smo, toda svet se suče naprej, kot bi ne bilo vojne. Ne bo dolgo, ko bodo naši nasledniki na šolskih klopih z poželjivimi očmi poslušali pripovedovanja o vojni ter si bodo iz šolskega dolgočasia želeli, da bi bili tudi oni zraven. Že zdaj letajo v prostovoljske kore — in komaj sedemnajstletni se udeležujejo že pri političnih ubojih. Tako sem truden, Ernest —«

»Ludvik —« Vsedel sem se poleg njega in položil svoje roke okrog njegovih ozkih ramen.

Brezupno se je smehljaj. Potem je dejal tiho: »Takrat pred vojno sem bil nekoč tako po študentovsko zaljubljen, Ernest. Pred par tedni sem tisto dekle zopet srečal. Zdela se mi je še lepša. Tako je bilo, ko da bi čas od prej še enkrat oživel v človeku. Še večkrat potem sva se videla — in naenkrat sem začutil —« položil je glavo na mizo, ko jo je zopet dvignil, so bile njegove oči mrtve od trpljenja —« to vse ni več za me, Ernest — saj sem bolan.«

Vstal je in odprl okno. Zunaj je bila topla noč z mnogo zvezdami. Otožen sem strmел predse. Ludvik je gledal dolgo v noč. Potem se je obrnil: »Se li še spominjaš, kako smo hodili ponoči po gozdovih in nsili s seboj Eichendorffove pesmi?«

»Da, Ludvik,« sem dejal naglo, ves vesel, da je prišel na druge misli,« v poznem poletju je bilo. Nekoč smo pri tem vlovili ježa.«

Njegov obraz se je nekoliko zjasnil. »Mislim, smo na romantične dogodke z poštnimi kočijami, gozdni rogovji in zvezdami. — Se še spominjaš, kako smo hoteli pobegniti v Italijo?«

»Da, toda poštna kočija, s katero bi se peljali, ni bilo. Za železnico pa nismo imeli denarja.«

Ludvikov obraz se je vedno bolj jasnili, skoraj nekam skrivnostno je bil, tako jasn je postal. »Potem smo čitali Wertherja —« je dejal.

»In vino smo pili —« sem ga spomnil.

Smehljaj se je. »In zelenega Henrika — Se spominjaš, kako smo šepetali o Juditi?«

Pokimal sem. »Pozneje si ljubil najbolj Hölderlinga —«

Neki poseben mir je objel Ludvika. Govoril je tiho in mehko. »Kakšne načrte smo imeli tedaj. Kako plemeniti in dobri smo hoteli postati. V resnici smo pa postali prav revni psi, Ernest —«

»Da,« sem odvrnil zamišljeno, »kje je ostalo vse tisto —«

Slonela sva drug ob drugem na oknu. V črešnjem drevju je visel veter. »Zvečer smo vedno mnogo govorili o ženskah —« je dejal Ludvik.

Skozi drevje je vel veter. Tiho je šumelo. Zvezda se je utrnula. S cerkvenega stolpa je udarjala dvanajsta ura. »Spat pojdeva.« Ludvik mi je dal roko.

»Lahko noč, Ernest —«

»Dobro spi, Ludvik.«

Skušena, stara žena joka. Ne more razumeti. »Kako je le mogel kaj takega storiti? Saj je bil vendar tako tih fant.« Trakovi njenega staromodnega klobuka se tresejo, robec v njeni roki se trese, črna mantila se trese — vsa žena je en sam trepetajoč kos trpljenja. »Morda je zato prišlo tako daleč, ker ni imel več očeta. Šele štiri leta je bil star, ko mu je umrl oče. Toda, saj je bil vedno tako tih, dober otrok —«

**»Steklena palača«
v Monakovem**

V noči od 5. na 6. junija je v Monakovem pogorela svetovnoznana »Steklena palača«, kjer so vsako leto prirejali znamenite umetniške razstave.

Poslopje samo na sebi ni bilo posebno lepo; podobno je bilo ogromni stekleni omari, ki jo je krasilo od zunaj mnogo zelenja. Arhitektonično ta palača ni vplivala posebno ugodno na gledalca, ker se je ni dalo od nobene strani dobro pregledati. Tehnično pa je bila ta palača nekaj izrednega, vsaj za tiste čase, ko so jo zgradili; tega pa je že več kot 50 let.

Glavni del palače znotraj je bila ogromna dvorana, kjer so navadno razstavljali kipe. Na desni in levi strani te dvorane pa je bilo okoli 50 manjših dvoran in sob, ki so dobivale vse svetlobo od zgoraj. V teh dvoranah in sobah je bilo prostora za več kot za 2000 slik.

V tej palači so priredili te dni sijajno razstavo nemške umetnosti, zlasti iz dobe romantike. Iz 18 mest so dobili na posodo slike najboljših nemških slikarjev iz dobe romantike a nekaj pa tudi od privatnih zbiralcev a vsi ti neprecenljivi zakladi so sedaj uničeni... Zgorelo je 2875 nenadomestljivih umetnin.

Časopisi, ki poročajo o tej nesreči, pravijo, se podobna nesreča ni zgodila, odkar je zgorelo zgodovinsko svetilišče boginje Artemide v Efezu, ki ga je bil zažgal Herostat.

Vzrok požara še danes ni pojasnjen. Vedo le, da so rešili komaj 80 slik. Požarna bramba je delala sicer, kolikor je mogla, a vsi napori so bili zastonj.

Slika »Des Knaben Wunderhorn«

To sliko je naslikal znameniti nemški slikar Moriz von Schwind. Slika je zgorela pri požaru »Steklene palače« v Monakovem.

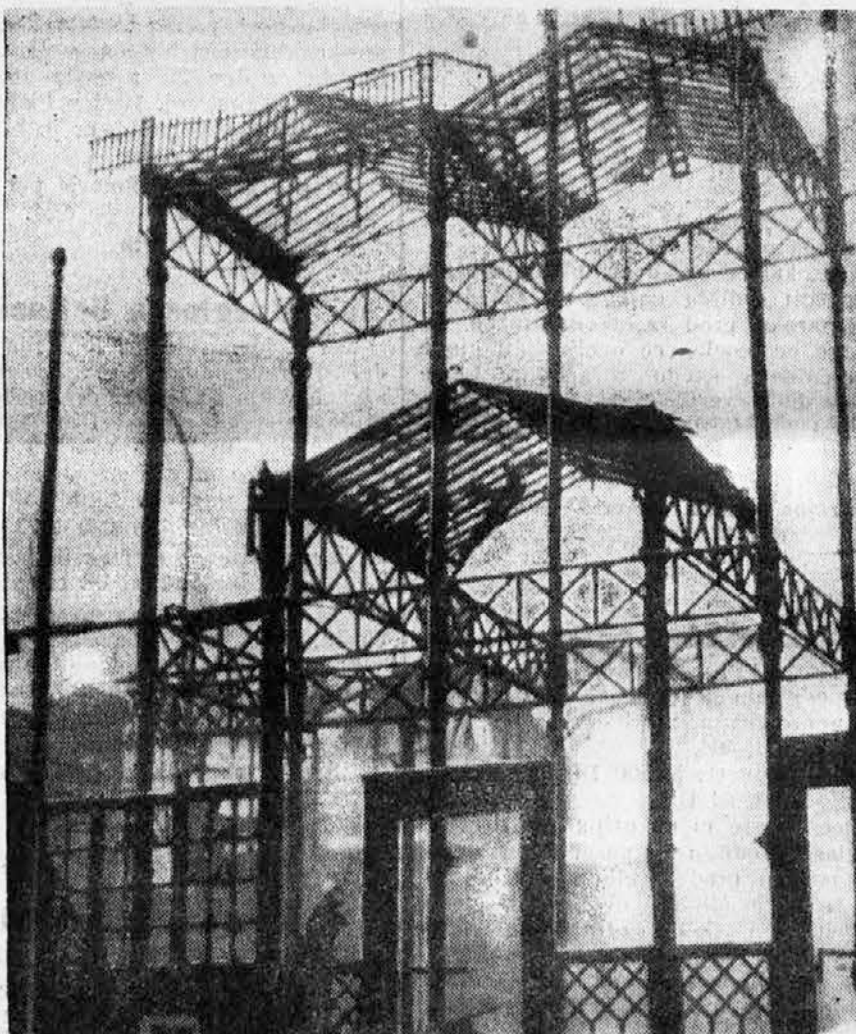
In zopet Poljšak

Sobotni dunajski listi »Neue Freie Presse«, »Neues Wiener Journal« in »Neues Wiener Tagblatt« poročajo, da je predaval v posebnem tečaju za zdravnike dvorni svetnik profesor Funke o »zdravljenju raka, ki se ne da več operirati«, v svojem predavanju pa je omenil profesor Funke tudi neko novo sredstvo proti raku, ki ga je iznašel »jugoslovanski učitelj Poljšak«.

Profesor Funke se je le nerad odločil za preizkušnjo Poljšakovega sredstva — pravi dr. Beer, ki poroča o predavanju prof. Funkeja v »N. W. Journal«-u. Zaradi previdnosti je dal prof. Funke Poljšakovo sredstvo najprej preiskati posebni komisiji dunajskega ministrstva za ljudsko zdravje in šele po odobritvi s te strani je začel rabiti novo sredstvo. Kopeli, ki jih je prof. Funke dosegel, so bile presenetljive, pravi dr. Beer. Kemična preiskava sredstva je

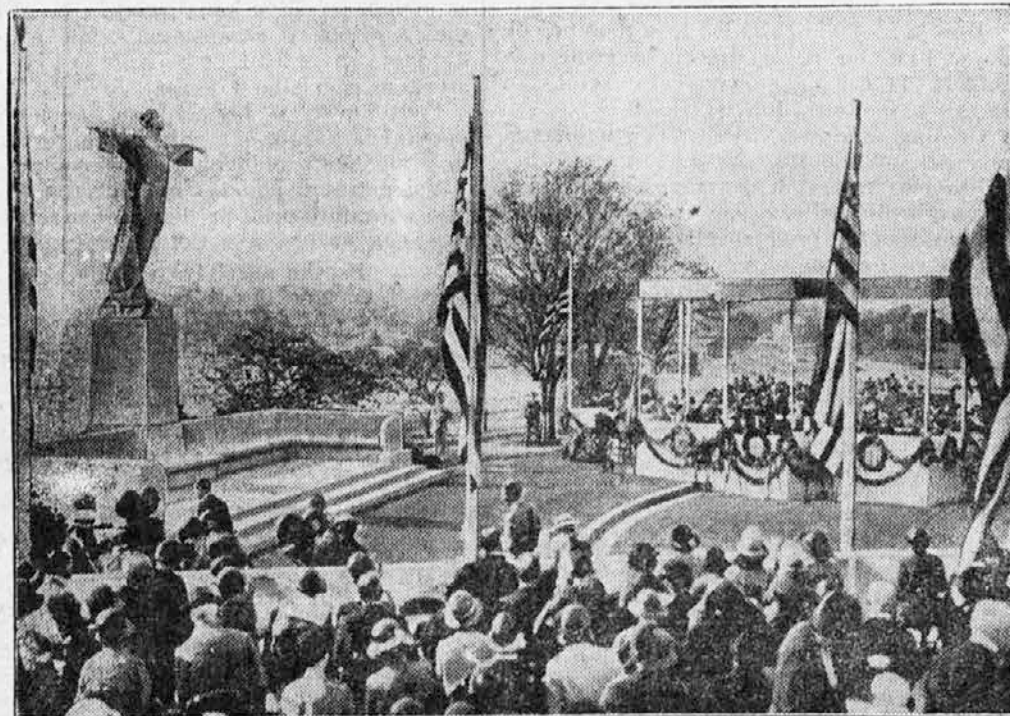
dokazala, da obstoji mazilo iz nekih rož, potem pa iz arzenike (mišnice) in apnenčevega oksida. Poljšak pa rabi pet ali šest vrst mazila. Uporaba njegovih sredstev zahteva veliko prakso in zato še ni čas, da bi bilo sredstvo izročeno na splošno uporabo. Tudi Poljšak sam ne uganja mazaštva, ampak je izročil svoje sredstvo v roke praktičnih zdravnikov in slovitih dunajskih profesorjev.

Njegova metoda obstoji v tem, da eno mazilo oteklino posuši, drug omazilo jo zgnoji, tretje pa gnoječo se rano izčisti. Nazadnje pride na vrsto pravo zdravilno mazilo. Najbolj se je obnesla Poljšakova metoda pri raku na koži, na obrazu in na prsih. Poljšakova metoda se je obnesla tako, da nameravajo zdravniki, ki so jo preizkusili, ustanoviti v 13. dunajskem okraju posebno bolnico, kjer bodo zdravili bolnike

Katastrofa monakovske »Steklene palače«.

V Monakovem je do tal pogorela znana »Steklena palača« (Glaspalast). V tej palači so pred nekaj dnevi odprli veliko umetniško razstavo, večina slik — nekaj nad 3000 — pa je zgorelo. Na sliki vidimo, da je ostalo od palače le še jekleno ogrodje.

Spomenik potopljenecem na ladji »Titanic«

15. aprila leta 1912. je zadela ledena gora ob veliki parnik »Titanic«. Parnik se je potopil, z njim vred pa tudi 1563 potnikov. Spomenik so postavili ob reki Totomac, odkril pa ga je predsednik Zedinjenih držav Hoover.

samo po Poljšakovi metodi.«

Tako poroča dr. Beer o predavanju prof. Funkeja o Poljšaku.

»Jugoslovanski učitelj Poljšak«, kakor ga imenujejo dunajski listi, je tudi pri nas dobro znan, vsaj je »Poljšakova afera« vzbujala tudi pri nas pred nekaj leti splošno pozornost zlasti med našimi zdravniki. Posledica tistega spora je bila, da je Poljšak zapustil svojo domovino in odšel na Dunaj...

Novi svetovni rekord

Tiste ljudi, ki noč in dan sanjajo samo o novih rekordih in za katere je »rekord« začetek in konec vsega njihovega dejanja in nehanja, bodo brez dvoma zanimali ti-le novi svetovni rekordi:

Sam Hart iz Floride (Zedinjene države) je svetovni prvak v žrtju banan (jesti se namreč to ne pravi, kar je ta možakar naredil, ampak žreti). V eni uri je stlačil v sebe 168 velikih banan. »Jedel« pa je cele banane in ni nobene pregriznil.

Gemsock iz Clevelanda je popil v 12 urah 85 velikih škodelic kave.

Zamorec W. Harbom je po trdem boju zmagal v borbi o tem, kdo bo »pojedel« več omlet: ali zastopnik Newyorka ali Filadelfije.

Neki Dunajčan, ki pa noče povedati svojega imena, je »pojedel« v eni uri 69 debelih cmokov.

Belgijec Meunier je svetovni prvak v drobni pisavi: na običajno dopisnico je spravil 17.131 besed. Gospodična Aselin iz Los Angelesa je pometla 8 metrov dolg in 1 meter širok pas zemlje v 38 sekundah.

Sodnik Hitchins v Arkansas-u je v enem dopoldnevu ločil 83 zakonov.

In tako naprej...

Podrti most pri Bordeaux-u

V mestecu Saint Denis de Pill pri Bordeaux-u se je podrl most čez reko Isle, ko so ga ravno preskušali na nosilnosti. Nesreča je zahtevala 15 mrtvih in 19 težko ranjenih.

Za kratek čas

Učitelj sprega v šoli glagol: »Jaz pojem, ti poješ, on ona, ono poje — mi pojemo, vi požete, oni pojejo. — Moric, ponovi, kar sem sedaj povedal!«

Moric: »Vsi pojejo!«

Med špiritisti.

Špiritisti kličejo duha. »Je že tukaj, je že tukaj — Beethoven se je oglašil!«

»Kaj pa pravi?«

»Pravi, naj moja žena neha igrati njegove sonate!«